A°. 1856. N°. 277.

Opregte *Maandagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 24 November.

[Bij N°. 277 dezer Courant behoort een Bijvoegsel.]

WEENEN, 19 November.

Omtrent de reis van den Keizer naar Italie, welke in de tegenwoordige omstandigheden, niet zonder eenige staatkundige beteekenis kan worden geacht, wordt gemeld, dat Z. M., na eenige dagen in Triest te hebben doorgebragt, en aldaar een togt op de Adriatische-zee te hebben ondernomen, zich naar Venetie zal begeven, ten einde aldaar 5 à 6 weken te verblijven. Tegen het einde van December zal Z. M. Padua, Vicenza en Verona bezoeken, en zich alsdan naar Milaan begeven, en daarna naar Venetie terugkeeren, met het doel om bij de vermakelijkheden van het karnaval aldaar tegenwoordig te zijn; welke feesten alzoo zeer luisterrijk zullen wezen en aan de vermakelijkheden van vroegere dagen doen gedenken.

Alvorens de reis te ondernemen, heeft de Keizer verscheidene en langdurige conferentien met den minister van Justitie gehad, in welke belangrijke maatregelen van amnestie, ter zake van staatkundige misdrijven, zijn overwogen, welke tijdens het verblijf des Keizers in Milaan zullen worden uitgevaardigd.

Men verneemt verder, dat, na den afloop van de italiaansche reis, eene dergelijke naar Ofen, in Hongarije, en vervolgens eene naar Praag, in Boheme, zal worden ondernomen, en dat Z. M. tegenwoordigheid in beide deze hoofdplaatsen door feesten niet alleen, maar ook door belangrijke genade-bewijzen zal worden gekenmerkt.

— Door een zeer hoog geplaatst ambtenaar bij het bestuur der Binnenl. Zaken is een algemeen overzigt bekend gemaakt van de pligten, welke bij de thans bestaande verordeningen den belijders van de r. k. Godsdienst in de oostenrijksche Staten, nopens de huwelijks-aangelegenheden, zijn opgelegd. Daaruit blijkt, dat de kardinaal-aartsbisschop van Weenen deze verordeningen heeft bewerkt, en ten einde dezelve in alle deelen met de voorschriften van de kerkvergadering van Trente te doen strooken, het ontwerp aan verscheidene romeinsche doctoren in de regten en in de godgeleerdheid en aan den generaal van der Jesuiten heeft onderworpen.

BERLIJN, 20 November.

Eergisteren heeft H. M. de Koningin der Nederlanden, onder het geleide van Z. M. den Koning, de paleizen te Potsdam, alsmede het graf van den grooten *Frederik* bezocht. Gisteren heeft H. M. de muzikale feesten, ter gelegenheid van den naamdag van H. M, de Koningin van Pruissen, bijgewoond. Morgen vertrekt H. M. de Koningin naar Hanover, ten einde van daar naar 's Gravenhage terugtekeeren.

— Van eene bemiddeling van Frankrijk in de altijd hangende aangelegenheden van Neufchâtel is hier niets bekend. Men houdt zich verzekerd, dat den zwitserschen generaal *Dufour* te Parijs zeer ernstig is aangeraden om in de eerste en voornaamste plaats de onvoorwaardelijke in vrijheidstelling der koningsgezinde gevangenen te bewerken. Indien er eenige grond bestaat voor het gerucht, dat men in Zwitserland het al of niet erkennen van de regten des Konings op Neufchâtel aan eene algemeene volksstemming zoude willen onderwerpen, kan men zich verzekerd houden, dat Pruissen daar niet in zal bewilligen.

— Naar men verneemt, heeft Pruissen de bescherming der fransche en britsche onderdanen in Napels, gedurende het afbreken van de diplomatieke gemeenschap met Frankrijk en Engeland, op zich genomen.

VAN DEN RIJN, 21 November.

Naar men verneemt, is er in Belgie eene Vereeniging tot stand gebragt, met het doel om de spoorweg-gemeenschap van Antwerpen met Bremen, Hamburg en Lubek te bekorten, vermoedelijk door den aanleg van een dergelijken weg van Crefeld naar Emmerik en van daar naar Rheine.

PARIJS, 20 November.

Aangaande het gebeurde bij Jenikalé leest men heden in den half-officiëlen *Constitutionnel* het navolgende:

„ Wij voor ons houden het er voor, dat de voorgevallene botsing aanleiding heeft gegeven tot inlichtingen, welke van beide zijden als voldoende zijn beschouwd.

„ Nadat het was gebleken, dat de britsche kanonneersloep de zeestraat had willen doorvaren, heeft de bevelhebber van het fort een los kanonschot doen afvuren, zoo als dat gewoonlijk in dergelijke omstandigheden geschiedt, ten einde den engelschen scheeps-bevelhebber uittenoodigen om met hem te komen *spreken*, dat is om inlichtingen te geven aangaande zijne tegenwoordigheid in het vaarwater van Jenikalé. Dit eerste kanonschot is niet gehoord geworden en gevolgd door een tweede, en daarna door een derde schot, altijd met los kruid, waarop eindelijk de britsche scheeps-bevelhebber aan de uitnoodiging gevolg heeft gegeven.

„ De beide commandanten, de russische zoowel, als de engelsche, hebben daarop van meening gewisseld en zijn overeengekomen om de zaak te onderwerpen aan het oordeel der te Konstantinopel gevestigde ambassaden.

„ In die stad hebben de russische en en engelsche gezanten naar het gebeurde onderzoek gedaan en de zaak op eene vriendschappelijke wijze bijgelegd."

Van eene andere zijde gelooft men evenwel niet, dat het voorgevallene te Londen zoo gunstig zal worden opgenomen. In elk geval wil men weten, dat de bewindslieden aldaar uit hetgeen is geschied, aanleiding zullen nemen om de vloot te Sinope te doen overwinteren, waar de admiraal *Lyons* beter dan te Beïcos in staat zal zijn om over de geheele uitgestrektheid der Zwarte-zee een wakend oog te houden en waar bovendien eene zeer vruchtbare landstreek wordt gevonden, ten behoeve der bemanning der oorlogschepen.

— Het *Journal des Débats* behelst weder een betoog van den heer *de Sacy* over Spanje, waarin deze schrijver zich bezig houdt met de gevaren, welke dat land thans bedreigen. De voorstanders der absolute regerings-vormen dringen aan op eene zamensmelting van de beide spaansche dynastien, klaarblijkelijk met het oog op een troons-afstand van Koningin *Isabella* ten behoeve van de jeugdige Prinses *van Asturie*. Alsdan zou een einde kunnen worden gemaakt aan de constitutionele Regering en zou voorloopig een regentschap met het beleid der zaken worden belast. — De heer *de Sacy* beweert, dat eene dergelijke wending van zaken voor Spanje wel waarschijnlijk allezins noodlottige gevolgen zou hebben. Volgens hem zien de ministers *Narvaez* en *Pidal* zeer wel de gevaren van den tegenwoordigen toestand in, en is het te hopen, dat al de waarachtige voorstanders der constitutionele beginselen die beide bewindslieden opregtelijk zullen ondersteunen.

De onlusten te Mallaga zouden slechts een gevolg zijn geweest van eene botsing tusschen de gewapende magt en eenige sluikhandelaren.

PARIJS, 21 November.

Heden leest men in het *Journal des Débats* het navolgende:

„ Het engelsche dagblad de *Times* laat zich op eene zeer verhevene wijze uit over de grootheid en de magt van Engeland en over het gewigt van dat Rijk, geplaatst, zoo als het is, aan het hoofd der wereld-beschaving. Dat blad herinnert, dat de engelsche taal thans door de twee magtigste natien dezer aarde wordt gesproken en dat in het Oosten twee derden van het menschenras onder de heerschappij van Groot-Brittannie zijn geplaatst. Men zal met belangstelling deze in de daad merkwaardige opgaaf van de voortschreden, welke Engeland heeft gedaan, leeren kennen en daaruit zien, wat die mogendheid zoo al voornemens is nog te doen. Op een en ander vestigen wij de aandacht onzer lezers. Slechts ééne opmerking zullen wij maken, deze namelijk, dat de gevolgtrekkingen van het britsche dagblad verbazend moeijelijk te vatten zijn. Slechts ten halve wordt aangetoond, wat men eigenlijk bedoelt. Kwam men ruiterlijk en volkomen daarvoor uit, dan zouden wij ons welligt eenige aanmerkingen veroorloven, 't zij wat Frankrijk, 't zij wat Europa aangaat; het komt ons toch voor, dat Frankrijk en de andere natien van Europa, ja welligt ook America, iets in deze wereld te beduiden hebben. Wij zijn alzoo genoodzaakt om naar zin van het betoog in de *Times* te zoeken en kunnen onmogelijk gelooven, dat die slechts te vinden is in de zinsnede: „Het is niet te verwonderen, dat de raadgevingen van Engeland te Konstantinopel ingang vinden, vermits het de eerste der muzelmansche natien is." De uitdrukking is vreemd. Hoe verstaat men dezelve? Wat ons aangaat, wij kenden den nieuwen titel niet, waarop Engeland zich beroept, ten einde de aandacht der overige natien te trekken en zich den algemeenen eerbied waardig te maken, als de Staat, welke aanspraak maakt van te staan aan het hoofd der europesche beschaving."

— Terwijl sommige bladen aan het gebeurde te Mallaga weinig beteekenis hechten, meldt het dagblad *Epoca*, dat oproerige volkshoopen, onder den kreet van: „leve de Republiek!" de koninklijke troepen hebben aangegrepen; — dat barricades zijn opgeworpen, en winkels en wapensmederijen opengebroken en uitgeplunderd. Daarbij wordt gevoegd, dat de strijd levendig is geweest, maar van korten duur. Twintig insurgenten zijn met de wapens in de hand gevangen genomen. — De orde was laatstelijk geheel hersteld.

LONDEN, 20 November ('s avonds).

Het ministerieel avondblad meldt, op grond van bijzondere berigten uit Weenen van 17 November, dat Oostenrijk en Engeland steeds bezwaar opperen in het hervatten van de Conferentien, zoolang het niet zal zijn uitgemaakt, dat Pruissen en Sardinie geen deel zullen nemen aan de beraadslaging over de regeling der grenzen van Bessarabie.

BRUSSEL, 21 November.

Uit de gisteren door den minister *de Decker* gegevene inlichtingen blijkt, dat op den 10den April van het jaar 1856 van regeringswege het episcopaat is uitgenoodigd om medetewerken tot het geven van het godsdienstige onderwijs in de inrigtingen voor het openbare onderwijs van den Staat en dat wel naar aanleiding van de zoogenaamde Antwerpsche Conventie, welke in Februarij van dat jaar door de volksvertegenwoordiging is aangenomen, en daarna onvoorwaardelijk goedgekeurd door den Aartsbisschop van Mechelen en de verdere bisschoppen. Reeds van te voren was men met de geestelijke overheid overeengekomen, dat het burgerlijke gezag de eerste stappen bij het episcopaat zou doen tot het verkrijgen van het godsdienstige onderwijs.

Thans is de stand van zaken deze: van de 10 in Belgie bestaande Athenea, hebben 4 de ondersteuning der geestelijkheid erlangd; van de 50 middelbare scholen worden 27, en van de 15 stedelijke collegien slechts 6 door de geestelijkheid ondersteund.

Onder de Athenea, in welke geen geestelijk onderrigt wordt gegeven, moeten genoemd worden die van Brussel en Luik, waar de stedelijke besturen maatregelen hebben genomen, strijdig met de bepalingen der Antwerpsche Conventie. In Gend heeft de bisschop geweigerd om het Atheneum te ondersteunen, op grond, dat dezelfde redenen, welke zijne voorgangers hadden genoopt om de ondersteuning niet te verleenen, ook voor hem bestonden.

Te Brugge heeft de bisschop, uitgenoodigd tot het verleenen van zijne medewerking, in algemeene bewoordingen geantwoord, dat hij niet kon voldoen aan dit verzoek, omdat het hem op geenerhande wijze was gebleken, dat die medewerking op den duur van hem zou worden gevorderd en goede vruchten zou opleveren; — dat daarenboven de aangelegenheid bezwaren opleverde, omdat in sommige steden vrije inrigtingen van onderwijs worden gevonden; — dat hij aanvankelijk maatregelen zou nemen tot het geven van geestelijk onderwijs in twee te Brugge bestaande inrigtingen, te weten, het stedelijke collegie en de school voor het middelbaar onderwijs; maar dat, wat de overige inrigtingen aanging, eerst de bezwaren moesten worden uit den weg geruimd, alvorens de medewerking der geestelijkheid mogelijk zou zijn. — Sedert zijn de zaken, wat West-Vlaanderen aangaat, in denzelfden toestand gebleven.

Daarna heeft de minister in het breede mededeeling gedaan van de redenen, welke, voor zooveel zulks ter kennis van de Regering is gekomen, aanleiding hebben gegeven tot het weigeren der medewerking van de zijde der geestelijkheid, in vele middelbare scholen en stedelijke collegien.

Nademaal de Kamer erkend heeft, dat de Antwerpsche Conventie niet verpligtend is en de geestelijkheid alzoo evenzeer vrijheid heeft om hare medewerking te weigeren, als de burgerlijke overheden onverpligt zijn om die medewerking te verzoeken, had de zaak daarbij zeer goed kunnen zijn gebleven. Waarschijnlijk zou dat ook het geval zijn geweest, indien niet de heeren *Dumortier* en *de Theux*, beide aanhangers der clericale partij, aanmerkingen hadden gemaakt, welke uit den aard der zaak nadere verklaringen moesten uitlokken. Het gebeurde te Yperen is daarop ter spraak gekomen, waar twee inrigtingen van onderwijs bestaan, de eene stedelijk, de andere door bijzondere personen gesticht. Het onderwijs, 't welk in de laatstgemelde school, bestuurd uitsluitend door geestelijken, wordt gegeven, is onvoldoende. Ingeval de stedelijke inrigting de ondersteuning der geestelijkheid erlangde, zou de clericale school geheel vervallen. In de zitting van gisteren is op dien grond door de aanhangers der clericale partij beweerd, dat het episcopaat teregt heeft aangedrongen op *materiële* waarborgen.

De zaak is daarbij gebleven, nadat de heeren *de Theux*, *de Haerne* en anderen hadden bespeurd, dat de beraadslaging eene minder wenschelijke wending begon te nemen, en hadden verklaard, dat de Kamer onbevoegd was om te treden in eene beoordeeling van de redenen, welke den bisschop hadden weêrhouden om zijne medewerking te verleenen. De heer *Felix de Merode* heeft daarbij gevoegd, dat de bisschop moet weten wat hij doet; — dat hij, *de Merode*, niet regt weet, wat er gaande is; — dat hij wel het een en ander onlangs in de dagbladen heeft gelezen, maar thans weder alles heeft vergeten. Onder luid gelach heeft hij zijne rede besloten met te verklaren, dat hij, voor zich, stil te huis blijft en de bisschoppen niet beoordeelt.

Van de zijde der liberalen wordt aangerkt, dat het te Yperen betreft eene som van 2000 fr.; — dat het episcopaat, omdat het dat bedrag niet erlangt, het geven van geestelijk onderwijs op de stedelijke school weigert, en dat de beraadslaging van gisteren op nieuw heeft getoond, dat de heer *Forgeur* in den Senaat het onderwerp, waarover met de geestelijkheid verschil is ontstaan, teregt met den naam van: „*un intérêt de boutique*" heeft bestempeld. — De liberalen meenen, dat, als de heer *de Mérode* gelijk heeft en de Kamer zich niet heeft te bemoeijen met de handelwijze der bisschoppen, de volks-vertegenwoordiging ook niet bevoegd is om den staf te breken over de inrigtingen van den Staat, waartegen de bisschoppen hunne stem verheffen.

Intusschen gaat het dagblad *la Patrie*, het orgaan van den bisschop van Brugge, voort het bestrijden van den heer *de Decker*. Volgens dat blad, moet de genoemde bewindsman zich bepaaldelijk vóór de door het episcopaat voorgestane beginselen verklaren, of door de Kamer ten val worden gebragt. Zooals de minister zich thans gedraagt, is hij, volgens dat blad, niet langer te beschuldigen van *zwakheid* maar van *lafhartigheid*.

BRUSSEL, 21 November

Gisteren is de beraadslaging in de Kamer begonnen over het adres van antwoord. De vier eerste paragrafen zijn, zonder belangrijke woordenwisseling, goedgekeurd. De vijfde, die betreffende het onderwijs, heeft den minister *de Decker* in de gelegenheid gesteld om zijne beginselen op dat stuk nader te ontwikkelen. Hetgene door den genoemden bewindsman op den voorgrond is gesteld, heeft aan de liberalen uitermate mishaagd. Uit hetgeen hij heeft verklaard, zou moeten worden afgeleid, dat de hoogleeraar wel een regt heeft, maar dat hij daar geen gebruik van mag maken; — dat het episcopaat de magt heeft om het van staatswege gegeven onderwijs op de meest beleedigende wijze aftekeuren, en den Staat niets anders overig blijft dan om in alle nederigheid tegenover de bisschoppen het hoofd in den schoot te leggen.

De heer *Rogier* heeft gezegd, dat het hooger onderwijs thans is vernietigd. De heer *Frère-Orban* heeft tot driemalen den minister *de Decker* moeten afvragen, of deze zou veroorlooven, dat in de staats-instellingen werd verkondigd, dat vrijheid van geweten eene noodlottige dwaling was, alvorens de genoemde bewindsman met eene zwakke stem het woord „*neen*" heeft kunnen uitbrengen.

De liberalen betreuren het, dat de heer *de Decker* zich vrees heeft laten aanjagen, door de wijze, waarop het bisschoppelijke blad *la Patrie* zich gisteren over hem heeft uitgelaten. Volgens hen, is hij nu geheel verloren, vermits hij in den Senaat met de linkerzijde heeft geheuld op eene wijze, die de clericale partij hem nooit zal vergeven.

Heden zal de beraadslaging over de 5de zinsnede worden voortgezet.

's GRAVENHAGE, 21 November.

Bij de beraadslaging over de voordragt tot splitsing en vereeniging van de gemeenten Zijpe en Mijl, welke in de 5de plaats in beraadslaging is gebragt, zijn almede bezwaren geopperd. De heer *v. Foreest* heeft gemeend, dat de vereeniging van het behoeftige Petten met het welvarende Schoorl eene ramp voor

de laatstgenoemde gemeente zoude zijn. De heer *Rochussen* heeft almede bezwaren tegen de voordragt in 't midden gebragt en begrepen, dat met den aanleg van den spoorweg van het Nieuwe-Diep naar Amsterdam, ook aan de gemeente Petten een belangrijk voordeel zal worden verzekerd.

Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken heeft aangemerkt, dat ook hij verlangt, dat de bedoelde spoorweg spoedig tot stand moge komen, doch dat eene dergelijke verwijzing op de toekomst in dezen van geen invloed mag zijn. Hij erkent, dat tegen de vereeniging bezwaren kunnen bestaan, maar dat die in elke dergelijke voordragt zullen worden gevonden, en dat de Regering heeft gemeend, zich aan het gevoelen van Ged. Staten te moeten houden.

Bij stemming, is het eerste art., met 57 tegen 8 stemmen, verworpen, en daarop heeft de minister, op 's Konings last, het ontwerp ingetrokken.

Ook ten aanzien van de voordragt, betreffende Mijl, zijn door de heeren *Hoffman* en *Sander* bedenkingen in 't midden gebragt. Na dat de voordragt door den minister was verdedigd, is het eerste art., met 40 tegen 25 stemmen, aangenomen. Een amendement van den heer *Sander* op art. 6 is, met 53 tegen 12 stemmen, verworpen, en daarop is de voordragt, met 43 tegen 22 stemmen, aangenomen.

Het ontwerp, betreffende de wijziging van het *vierde* hoofdstuk der staatsbegrooting over 1855, is eenstemmig goedgekeurd. Dat, betreffende de verhooging van het *vierde* hoofdstuk voor 1856, met 55 tegen 3 stemmen.

De Vergadering is gescheiden tot morgen, als wanneer de beraadslaging over de staatsbegrooting voor 1857 zal worden geopend.

's GRAVENHAGE 22 November.

Bij Z. M. besluit van den 20sten November 1856, n°. 62, is benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw mr. *H. J. Möckel*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Limburg.

Bij Z. M. besluit van den 20sten November 1856, n°. 71, is, aan mr. *A. A. van Berkel*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsvervangend kantonregter.

Bij koninklijk besluit van den 30sten October 1856, n°. 70, is op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den met verlof hier te lande aanwezigen kapitein der infanterie van het Indisch leger *C. van Houten* een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

Bij koninklijk besluit van den 12den November 1856, n°. 72, is benoemd tot 2den luitenant bij de bezetting ter Kuste van Guinea de adjudant-onderofficier bij die bezetting *J. W. Scheffelaar.*

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van gisteren, is de voordragt tot splitsing van de gemeente Opsterland bestreden door den heer *Oosting*, en verdedigd door de heeren *Hugenholtz*, *Wijbenga* en *Vegelin*. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft zich beroepen op de redenen, welke door de verdedigers van den maatregel, met kennis der plaatselijke gelegenheid toegerust, zijn aangevoerd. Hij heeft erkend, dat, nadat hij zijne tegenwoordige betrekking had aanvaard, door de ingezetenen niet nader op de splitsing is aangedrongen, maar tevens verklaard, dat hij niet tot de indiening is overgegaan, dan na zich te hebben verzekerd, dat Ged. Staten, sedert 1852, niet van gevoelen waren veranderd. De 19 leden, welke zich tegen de voordragt hebben verklaard, waren de heeren *v. Lijnden*, *v. Eck*, *Elout*, *Hoffmann*, *Oosting*, *Rochussen*, *de Kempenaer*, *Baud*, *v. Heiden*, *Groen*, *Slicher*, *Sander*, *Schimmelpenninck*, *de Limpens*, *v. Reede*, *Wintgens*, *v. Ameronqen*, *v. Rappard en Kien*.

De leden, welke voor de voordragt, betreffende Zijpe (welke, gelijk gemeld is, de goedkeuring der Tweede-Kamer niet heeft erlangd) hebben gestemd, waren de heeren *Hugenholtz*, *v. Nispen*, *Vegelin*, *Dirks*, *Wijbenga*, *v. Hoëvell*, *v. Eck en v. Zuylen.*

Ten gevolge van de interpellatie van den heer *Meeussen*, zijn in de Tweede-Kamer overgelegd drie gedrukte staten. De eerste bevat de lijst der openbare godsdienst-oefeningen (processien, bedevaarten en begrafenis plegtigheden, voor zooverre als deze als openbare godsdienst-oefeningen worden beschouwd) welke door den betrokken procureur-generaal voor *wettig* worden gehouden. De meeste daarop voorkomende plaatsen zijn gelegen in de arrondissementen van 's Hertogenbosch en Eindhoven; — sommige in Gelderland, Limburg en Zeeland. Voor Noord-Holland komt daarin voor de gemeente Laren, alwaar op 24 Junij eene processie wordt gehouden van de kerk naar het S. Jans-kerkhof en terug. Aan het slot van deze lijst vindt men de navolgende aanteekening: „ Uit vele gemeenten in Noord-Braband, Gelderland en andere provincien trekt jaarlijks een gedeelte der bevolking, in meer of minder plegtstatigen optogt, naar Kevelaar en terug. Voor zoover die optogten het kenmerk van openbare godsdienstoefening niet dragen, zijn zij de wet niet verboden.”

De tweede lijst bevat de opgave der openbare godsdienstoefeningen, als de hier voren vermelde, welke door den daarbij betrokken procureur-generaal voor onwettig worden gehouden. Daarop komen voor eenige weinige gemeenten in Noord-Braband, Gelderland (Groesbeek) en Limburg, alsmede Spierdijk, gemeente Berkhout, in Noord-Holland, alwaar sedert 1850 begrafenis-plegtigheden, verzeld van geestelijken en koorknapen hebben plaats gehad, en als, op den openbaren weg gehouden, ongeoorloofd zijn verklaard.

De derde lijst bevat de opgave der openbare godsdienst-oefeningen, die in 1856 door het openbaar gezag zijn verboden. De daarop voorkomende gemeenten zijn Berlicum, S. Oedenrode, Grave, Baarle-Nassau, Ossendrecht, Aarle-Rixtel, Helmond, Budel, Groesbeek, Soesterberg (Utrecht) en Moordrecht (Zuid-Holland). Die te Groesbeek bestond in eene processie naar Kevelaar, welke, na het verbod, niet heeft plaats gehad. Die van Soesterberg bestond in eene processie op Sacramentsdag, welke, na het verbod op eene beslotene plaats is gehouden. Die van Moordrecht betrof eene begrafenisplegtigheid op een niet afgesloten kerkhof, welke op de aanmaning van den kanton-regter, niet weder is gehouden.

's GRAVENHAGE, 22 November.

In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is aangekondigd, dat in de Afdeelingen tot voorzitters zijn verkozen de heeren *Schimmelpenninck*, *v. Rappard*, *Storm*, *Dullert* en *v. Bosse*; tot onder-voorzitters de heeren *Mackay*, *Rochussen*, *Meeussen*, *Heemskerk* en *v. Zuylen*; tot leden van de commissie van de verzoekschriften de heeren *Hoekwater*, *v. Wintershoven*, *Oosting*, *Wijbenga* en *v. Foreest*.

De beraadslagingen over de staatsbegrooting voor 1857 zijn geopend. De heer *Dommer* heeft het eerst het woord gevoerd, en uitgeweid over de omstandigheden, onder welke de thans in functie zijnde ministers hunne betrekkingen hebben aanvaard. Hij heeft gewezen op de oorzaken, welke, naar zijn inzien, aanleiding hebben gegeven tot het uiteengeraken van het vorig Bewind, en heeft die gezocht in de eisschen eener kleine partij, aan welke dit Bewind zich niet heeft willen onderwerpen, en onder welke ook het tegenwoordige Bewind, zoo hij meende, zoude kunnen bezwijken. Hij heeft inlichtingen verlangd, nopens de staatkundige bedoelingen der tegenwoordige bewindslieden; voornamelijk ten aanzien van een gewigtig onderwerp, namelijk, het openbaar onderwijs; een onderwerp, 't welk in September als hoogst belangrijk werd beschouwd, maar waaraan thans weder minder schijnt te worden gedacht, en 't welk toch behoort te worden geregeld om de onrust, welke te dien aanzien bestaat, te doen ophouden. Hij heeft alzoo twee vragen tot de Regering gerigt, als 1° Hoever zij met de regeling van het onderwijs is gevorderd, en 2° of zij in Februarij eene voordragt, betreffende dit onderwijs aan de Kamer zal kunnen voordragen?

De heer *Zijlker* heeft gewezen op de belangrijke voordeelen, welke de handelsvrijheid heeft opgeleverd, en de weldaden, welke daarvan, in 't belang van de nationale welvaart, zijn genoten. Hij heeft echter betoogd, dat om die voordeelen te blijven genieten, de middelen van gemeenschap behooren te worden verbeterd, en Nederland in dat opzigt niet langer, als 't ware, van het overige Europa moet blijven afgesloten. Uit dien hoofde heeft hij met genoegen bespeurd, dat de Regering willens is om den aanleg van spoorwegen, daar waar zij noodig zijn, te ondersteunen en te bevorderen, en dien aanleg niet uitsluitend aan het bedrijf van bijzondere personen overtelaten. Hij heeft uitgeweid over de heilzame vruchten, welke, naar zijn gevoelen, de in 1848 verkregene orde van zaken heeft opgeleverd, en nog oplevert, en hij acht het, bij de verklaring, dat de bewindslieden geene haarbreedte van de Grondwet willen afwijken, onraadzaam om de begrooting aftestemmen. Wat de zaak van het onderwijs aangaat, heeft hij verklaard, dat men de voorstanders der gemengde school ten onregte verwijt, dat zij het christelijk element uit de school zouden willen verbannen, maar heeft begrepen, dat nimmer de godsdienstleer in de school behoort te worden overgebragt.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft verklaard, dat hij zijne beste pogingen zoude aanwenden, om spoedig in de voordragt van eene wet op het onderwijs te voorzien, maar dat dit niet alleen van hem afhangt; — dat ook andere ministers daarover moeten worden geraadpleegd en ten slotte de Raad van State, en dat, wat het tijdpunt der indiening betreft, eene dergelijke zaak niet gelijk kan worden gesteld met de aanneming van de vervaardiging van een openbaar werk.

[De heer *v. Akerlaken* heeft te kennen gegeven, dat hij, bij de beraadslaging van den 21sten, niet heeft gezegd, dat de regterlijke magt boven de uitvoerende stond, maar dat zij niet *beneden*, maar *naast* dezelve was gesteld.]

HAARLEM, 21 November.

De najaars-vergadering der Staten van Noord-Holland is gisteren gesloten. In de bijeenkomsten dezer Vergadering is gebleken, dat de heer *Westerwoudt* in het district Nieuwer Amstel als lid der Staten is verkozen, en dat de heer jhr. *Quarles van Ufford* tot buitengewoon lid van het collegie van Ged. Staten is benoemd [Van het verhandelde zal nader verslag worden gegeven.]

HAARLEM, 22 November.

Eene telegrafische depeche uit Konstantinopel vermeldt de zamenstelling van het turksche ministerie, onder *Reschid*. Het blijkt, dat de vizier *Ali* tot minister van Buitenlandsche Zaken is benoemd. *Rizza* en *Mustapha* blijven leden van het Kabinet.

In eene depeche uit Madrid van gisteren wordt gewaagd van het herstel van den maarschalk *Narvaez*, die eenigermate onpasselijk is geweest.

Uit Winkel (Noord-Holland) wordt gemeld, dat de gewoonte om bij de dusgenaamde slagt sterken drank te schenken weder een zeer treurig gevolg heeft gehad. Een oppassend jongeling, uitgenoodigd om mede te drinken, is spoedig beschonken geraakt. Gedrongen om voltehouden, is de jongeling bewusteloos geworden, en onder vrolijk gejuich naar zijn meesters huis gedragen, alwaar echter de dragers met schrik ontwaarden, dat zij een lijk hadden overgebragt. Dadelijk aangewenden geneeskundige hulp heeft niet mogen baten.

— Naar men verneemt, heeft de minister van Kolonien, op aanzoek van den leydschen hoogleeraar *de Vriese*, den heer *A. J. F. Tydeman* belast met het overbrengen van de *getah-percha-plant* naar Suriname, en worden tegen het voorjaar een zeker aantal dergelijke planten aangekweekt om mede derwaarts te kunnen worden verzonden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

22 *November* 1856. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. N. Bank	—	—	—	*Oost.* Met. 5 p	73⅝	¾	73 11/16
W. S. 2½ p	63	1/16	63	Met. 54. 5 „	82¾	13/16	—
„ . 3 „	—		—	„ N. 5 „	74⅞	75 1/16	—
„ . 4 „	94 1/16	⅛	94 1/16	„ 54. 2½ „	38 3/16	¼	—
Am. Sd. 3½ „	—	—		Wr. Bk. *f*	—	—	—
Hl. Ms. 4½ „	133½	contant		„ . . „	—	—	—
O. L. 4 „	93 5/16	—	—	„ . 4 p	—	—	—
H. Spw. .	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	—
Leen. . 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
R. Spw. 4½ „	—	—	—	*Belg.* C. 2½ „	—	—	—
M. Wld. 4 „	—	—	—	Cert. R. 2½ „	50 13/16	—	—
Fr. Cert. 3 „	—	—	—	„ „ 4½ „	—	—	—
„ 4½ „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	—
Rusl. Obl. 5 „	103	⅛	—	„ 3 „	—	—	—
„ 5 „	102⅛	—	—	*Grkl.* Obl. 5 „	—	—	—
Cert. . 5 „	92¼	⅜	—	*Brzl.* 24. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	83½	—	—	24. 5 „	—	—	—
„ Stl. 4 „	83	—	—	39. 5 „	—	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	43. 5 „	—	—	—
„ 54. 5 „	93⅛	—	—	52. 4½ „	—	—	—
„ 55. 5 „	94 13/16	⅞	—	*Port.* Obl. 3 „	43⅞	44	—
„ L. 5 „	—	—	—	Obl. U. .	—	—	—
„ L. 4½ „	92⅝	—	—	„ C. 3 p	—	—	—
Insch. 6 „	—	—	—	*Sard.* C. 5 „	—	—	—
Cert. . 6 „	62¼	⅜	—	*Peru* 53. 4½ „	—	—	—
Polen A. . *f*	—	—	—	U. 3 „	—	—	—
Obl. . 4 p	76¼	—	—	*Eq.* 55. 1 „	13 15/16	—	—
Pruiss. A. 32	—	—	—	*Ven.* Obl. 4½ „	34	—	—
A. 54. 3½ p	205	—	—	U. 2 „	—	—	—
Obl. L. 4½ „	—	—	—	*Gren.* Ob. 3 „	20⅜	—	—
Spanje O. 1¼ „	22 15/16	23 1/16	—	U. . .	—	—	
Obl. . 3 „	—	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	20¾	—	—
„ B. 3 „	36 11/16	⅞	—	*N. A.* P. H. „	—	—	—
A. S. . . .	—	—	—	Ph. B. „	—	—	—
B. C. . . .	—	—	—	A. B. . .	—	—	—
Oost. O. G. 5 p	79	—	—	Orig. . . .	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—	Louis. 5 p	—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 101⅝. Illinois Central 86½ à ¾. Beleening 5. Prolongatie 5½. Disconto 5.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*

J. BRASKAMP, Pres.

De prijzen der russische, spaansche en oostenrijksche fondsen zijn, doch met geringen handel, weder iets verbeterd.

LONDEN, 22 November. De 3 pc. gecons. resc. 94⅛ à ¼. Spanje 1¼ pc. 23¾ à 24.

PARIJS, 22 November. De 3 pc. renten 68 fr. 05. Spanje 3 pc. 38⅓.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 November. Den 21sten dezer in Texel niets binnengekomen, doch uitgezeild: *Amerika*, Zeeman en *Anna Christina*, Joon, beide naar Batavia, de laatste is uit zee teruggekomen; *Dionysia Catharina*, Berkelbach van den Sprenckel, Rangoon; *Sperwer*, Huges, Suriname; *Pegasus*, Hofker, Curaçao; *Sylphide*, Meijer, Kaap Verd.; *Hendrik Pieter*, Vil, Smirna; *Neeltina Jeltina*, Kuypers, Napels; *Kooyer Polder*, Oldendorp, la Rochelle; de stoomb. *Maguet*, Londen; *Stad Enschede*, Niggebrugge, Dundee; *Anna Louisa*, Lakrooy, *Dove*, Robinson, *Hyppogriff*, Buston, *Stevens*, Thompson, *Doris*, Mellema, *Polarstern*, Engel, *Jeune Alphonse*, Vidard, *Hyacinthe*, Arthur, *Harlequin*, Miller, *Isis*, Bradheering en *Hercules*, Viereck, alle 11 naar Newcastle; *Nary*, Marchall, Shields. Wind o. z. o. - z. w.

Den 21sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Johanna Maria*, Schummelketel, Lissabon; de stoomb. *Levant*, Havre; *Feijenoord*, Londen; *Ocean Queen*, Hull; en uitgezeild: *Meermin*, Schreuder, St. Thomas; *Elisabeth Maria*, Bok en *Urda*, Gunwaldsen, beide naar Havana; *Chevrette*, Homan, St. Malo; de stoomb. *Elve*, Havre; *de Maas*, Bristol; *Eymond aan Zee*, Duindam, Londen; *Glyne*, Porter, Liverpool; *Cygnet*, Johnston, Glasgow; *Pallas*, Wenstry, *Uhlety*, Smith, *Marsden*, Smith en *Nieuwe Rott. Gasfabriek*, Hischmöller, alle 4 naar Newcastle; *Devon*, Hall, Sunderland; *Ida*, Halley, Seaham; *Ocean Bride*, Arnold en *Mystery*, Engelsby, beide naar Stockton; *Lucy*, Boyce en *Cygnet*, Boyce, beide naar Jarmouth; *Stella*, Wester, Stettin.

Den 9den dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Texel*, Hubert, Amsterdam.

Den 14den dezer van Messina uitgezeild: *Corneliszoon*, ten Cate, Londen.

Den 18den dezer van Liverpool uitgezeild: *Margaretha Arendina*, de Jonge en 19 dito *Oostzee*, Wanhaak, beide naar Triest.

AMSTERDAM, 21 Nov. Het Amerikaansch fregat *Medomak*, kapt. Livingston, van Rangoon met rijst naar Antwerpen, is, volgens brief van Zierikzee van 20 dezer, op den Banjaard gestrand, doch het volk door de reddingsboot gered en aldaar aangebragt.

BROUWERSHAVEN, 21 Nov. Bij de ton n°. 3 is gezien het wrak van eene zwart geschilderde brik, hebbende een spiegel met sterren.

[*Drukfeil.* In sommige afdrukken van n° 276 dezer Courant staat op de eerste bladz. 2de kolom, onder *Londen* 20 Nov. 2de al. eerste regel: *de Keizer*, moet zijn: *de schrijver.*]

franco Brieven aan te melden bij den Burgemeester van voornoemde Gemeente, onder overlegging van de vereischte Diploma's en Bewijs van goed zedelijk gedrag.

Andijk, 20 *November* 1857.

Het Gemeente-Bestuur voornd.,
D. GROOT, Burgemeester.
R. KOOYMAN Pz., Secretaris.

⁂ Een TIMMERMANS-KNECHT, uit Zuid-Holland of Gelderland, eenigzins bekend met het *Molenmaken*, vast werk begeerende, adressere zich in *persoon* of met *franco* Brieven, bij W. RIJNEVELD, Mr. Timmerman en Molenmaker te Alphen a/d Rijn.

⁂ Eene JUFVROUW uit den fatsoenlijken stand, van de Protest. Godsdienst, den ouderdom van 33 jaren bereikt hebbende, sedert verscheidene jaren in het modevak als *Winkel-Jufvrouw* gefungeerd hebbende, en primo Februarij door verandering van zaken hare betrekking verlatende, zoekt tegen dien tijd in eene dergelijke betrekking of als Jufvrouw van Gezelschap geplaatst te worden, kunnende de beste bewijzen van goed- en bekwaamheid produceren. Inclinerenden gelieven zich *franco* te adresseren onder Letters A. Z., bij den Boekh. G. B. POESCHMANN, Hoogstraat, te Rotterdam.

⁂ Eene Dame verlangt met de maand December, tegen genot van Salaris: Eene JUFVROUW, van de Prot. Gosd., tusschen de 30 en 40 jaren oud, zacht van humeur en ordelijk van gedrag, tot Gezelschap, het voorlezen in de Hollandsche en Fransche Talen en om behulpzaam te zijn in de Huishouding, die genen welke zoodanige Betrekking reeds vervuld hebben, zullen het meest in aanmerking komen. Adres *schriftelijk* met *gefrankeerde* Brieven, gem. W., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

⁂ Eene JUFVROUW, van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne tegen Februarij e. k. weder geplaatst als Huishoudster of tot adsistentie in eene huishouding en ter verzorging van Kinderen, zij kan goed met de Wasch omgaan, met Naaiwerk bedreven en van de beste getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter L., aan den Boekhandelaar BLIKMAN en SARTORIUS, te Amsterdam.

⁂ *Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van* RIJNLAND, zijn voornemens in het Logement aan de Heimans- of 's Molenaarsbrug onder *Oudshoorn*, op Woensdag den 26sten November 1856, des middags ten *twaalf* ure in het openbaar bij Opbod en Afslag te **Verpachten:**

Het REGT *van doorvaart der Schepen, passerende door de Sluis en Brug, liggende in den hoogen Rijndijk aan en over de Gouwe onder* Alphen, *mitsgaders de bewoning van het Huis en Tuin aan gemelde Sluis staande en gelegen, voor den tijd van* DRIE *jaren, ingaande met den eersten Januarij 1857 en eindigende den laatsten December 1859.*

De Voorwaarden zullen *acht* dagen te voren ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en bij *Otten* in het Logement aan de Heimansbrug voornoemd.

⁂ *Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van* RIJNLAND *en van 's Lands en Groot Waterschap van* WOERDEN, zijn voornemens in het Logement aan de Heimans- of 's Molenaarsbrug, onder *Oudshoorn*, op Woensdag den 26sten November 1856, des voormiddags ten *elf* ure, in het openbaar bij Opbod en Afslag te **Verpachten:**

Het REGT *van doorvaart der Schepen en Vaartuigen, passerende door de Heimans- of 's Molenaarsbrug, liggende in den lagen Rijndijk, onder het Ambacht van* Oudshoorn, *voor den tijd van* DRIE *jaren, ingaande met den eersten Januarij 1857, en eindigende den laatsten December 1859.*

De Voorwaarden zullen *acht* dagen te voren ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en van het Waterschap te *Woerden*, alsmede bij *Otten* in het Logement aan de Heimansbrug voornoemd.

⁂ LAKENS EN MANUFACTUREN.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij op heden zijn Winkel in **MANUFACTUREN** heeft geopend; hij neemt de vrijheid zich in deze, zoomede in de **KLEEDERMAKERS** en **LAKENKOOPERS** Affaire zijner Moeder, beleefdelijk aan te bevelen, beloovende in beide Zaken voor een ruim assortement en eene allesints solide behandeling zorg te dragen. W. D. NOLTING.

Haarlem, Gierstraat, Wijk 4 N°. 806.

⁂ De Ondergeteekende de affaire in Bedden, Dekens enz. van den Heer G. P. VAN SUCHTELEN overgenomen hebbende, recommandeert zich in alles wat tot dit vak betrekking heeft. De nog voorradige goederen zullen tot zeer lage prijzen opgeruimd worden; zoo als: Groote Wollen DEKENS à *f* 3.— en hooger, Katoenen à *f* 4.—, 2 persoons BED met PEUL en 2 KUSSENS à *f* 8.—, BEDTYKEN tot zeer goedkoope prijzen.

Haarlem. H. G. H. ANTINK.
Groote Houtstraat W. 4, n° 27.

THEE.

De ondergeteekenden bevelen zich voortdurend aan tot het leveren van alle soorten van THEEEN, welke in hun Dépôt verkrijgbaar zijn gesteld, in verzegelde Pakjes van 2½ N. ℔, 1 N. ℔, 5, 2½ en 1 ons, waarop nummer en prijs van af 80 Cent de 5 ons en hooger zijn vermeld, Prijs-Couranten zijn **gratis** verkrijgbaar.

B. H. Hoeksema, Sparen te Haarlem.
G. Bakker, Langestraat te Alkmaar.
T. A. Pool, te Hoorn.
C. de Wolf, te Purmerende.
P. Pronk, te Edam.
J. Drost, te Medemblik.
W. N. van der Veer, te Enkhuizen.
Jb. Jut, te Wormerveer.

NB. Door de goedkoopere Theeprijzen is de kwaliteit op nieuw van alle soorten aanmerkelijk verbeterd.

⁂ **FINALE UITVERKOOP.**

Nog voorhanden eene partij breed VRIESBONT, BEDDEN BONTEN, *Loostijk dubbeldraads en Nankinets, afgepaste Luijers met Randen, Fransch Linnen Baptiste Zakdoeken in doosjes, Linnen Zakdoeken, Roode en Blaauwe Baaijen en nog eenige beste Molton Dekens, enz. enz.* alles à contant tegen fabrieksprijs.

Haarlem, C. VAN ABS JHz.
22 November 1856. Firma de Wed. *J. H. van Abs en Zoon*

⁂ St. Nicolaasfeest.

In het Verkoophuis, Molenbuurt, N°. 330, schuins over de Winkel van den Heer *B. H. Wubbe*, te Zaandam.

De ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek te berigten, dat hij van heden af eene **Kamer** heeft geïnstalleerd, en ontvangen een groot assortiment van verschillende **ARTIKELEN**, alle zeer geschikt voor *St. Nicolaas-Geschenken*, als: alle soorten van Fransche Porceleinen, Kinder-Speelgoed, Galanterien, Portefeuilles, Albums, Portemonnaies, Sigaren Etuit, Papeterie, Necessaires, Inktkokers, Teeken- en Verfdoozen, enz.; vertrouwende zich door eene civiele en goedkoope bediening zich bij het geacht publiek waardig te maken.

U Ed. Dienaar,
H. DE WAIJER.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een zeer aanbevelingswaardig middel tegen zweren. *J. D.....*, in de Kalverstraat te Amsterdam woonachtig, had sedert ruim zeven jaren verouderde zweren aan een been en aan een zijner armen. Elke behandeling, en alle aangewende zoo uitwendige als inwendige middelen waren te vergeefs. Eindelijk kwam hij tot het besluit de *Zalf en Pillen van Holloway* te gebruiken waardoor spoedig de wonden een beter aanzien verkregen, en nadat hij ruim twee maanden in het gebruik derzelver had volhard, was hij geheel genezen en geniet sedert dien tijd de beste gezondheid.

Zijn op *franco* aanvragen, à contant te bekomen bij *J. M. van Reesse*, te 's Hage; bij *H. J. Giltay*, te Dordrecht; *J. Schoon*, te Alkmaar; *B. Adema*, te Amsterdam; en bij *J. Streatman*, Hoofd-Depôt-houder, te 's Hertogenbosch; alsmede in *Holloway's* Etablissementen te Londen, 244. Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50 *f* 29,55.
Potjes Zalf à ,, 0,80, ,, 1,85, ,, 3,00, ,, 7,05, ,, 13,85, ,, 20,20.

⁂ Te **HUUR** primo Mei, voor eene Prot. Familie: Een BUITENTJE, met 4 Kamers, enz. en uitgestrekten MOESTUIN met Vruchtboomen, gelegen in eene hooge en gezonde Streek, 15 minuten van een volkrijk Dorp in Overijssel, voor *f* 90. Adres *franco*, onder Letters A. A., bij de ERVEN J. J. TIJL, Boekhandelaren te Zwolle.

⁂ **TE HUUR MET 1 MEI 1857.**

De BUITENPLAATS *ROZENDAAL*, gelegen aan de rivier de Vecht, op een half uur afstands van Utrecht, voorzien van uitgestrekte Wandelwegen, en zeer geschikt voor de Jagt en Visscherij. Te bevragen onder *franco* Brieven, bij B. VAN DEN BERKHOF, te Utrecht.

⁂ Wegens gevorderde jaren UIT DE HAND TE KOOP: Eene welbeklante HERBERG en BROODBAKKERIJ, KOLFBAAN, STAL en ERF, met de daarbij behoorende en aanwezige GEREEDSCHAPPEN, waarvan de uitoefening tot heden een goed bestaan heeft opgeleverd, alles staande en gelegen aan den Straatweg te Spierdijk, nabij de R. C. Kerk. Men gelieve zich te adresseren in *persoon* of met *franco* Brieven, bij den Notaris J. J. HAARSELHORST, te Obdam.

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP:**

Een aangenaam gelegen HUIS met TUIN, KOEPEL en SCHUUR, aan de Wandelingen of het Nieuwe Werk te Utrecht, goed betimmerd en net onderhouden. Het Huis, heeft drie Benedenkamers, Zolder met twee afgeschoten Kamertjes, Keuken, Kelder, enz. enz. Te aanvaarden Februarij of Mei e.k., en te bevragen bij den Notaris DWARS te Utrecht. Brieven *franco*.

⁂ **LAND TE KOOP.**

UIT DE HAND TE KOOP voor zeer matige prijzen, eene oppervlakte van zestig à tachtig Bunders LAND, gelegen in het westelijk deel van den Anna Paulowna Polder, des verkiezende in gedeelten van 5, 10 of meerdere Bunders.

Bewijzen kunnen worden geleverd, dat deze Gronden, bij goede bewerking, geschikt zijn voor eene volledige cultuur. Te bevragen met *franco* Brieven of *persoonlijk*, bij den Heer J. C. DE LEEUW, Dijkgraaf des Polders, woonende aldaar.

⁂ **EEN GOED BURGERLIJK BESTAAN** wordt verzekerd, aan den Kooper van een in dit jaar nieuw opgebouwd HUIS met ruim ERVE, gelegen in de Haarlemmermeer, op het schoonste punt van een der nieuw aangelegde Dorpen, en waarin met buitengewoon goed succes eene *Kruideniers- en Tappers-Affaire* is uitgeoefend; de Opstal voor Winkel, Tapperij en Slijterij kan daarbij worden overgenomen. Eene toevallige omstandigheid dringt tot den spoedigen Verkoop. Adres *franco*, aan het Kantoor *de Toerlugt*, Binnen-Amstel, bij de Munt, te Amsterdam.

Wegens verandering van Betrekking wordt te KOOP aangeboden: Een

BOEKHANDEL,

gevestigd op den druksten stand in eene der grootste Steden des Rijks, met eene LEES-BIBLIOTHEEK, waaraan vele Geabonneerden verbonden zijn. De Winkel is ruim en modern ingerigt. De som, welke tot de overname verlangd wordt, is grootendeels aan reëele waarde voorhanden. Daar de tegenwoordige Eigenaar nog eenige maanden in de zaak kan blijven, is de overname vooral aanbevelingswaardig voor Iemand, die niet voldoende tot het vak is opgeleid, of een Jong Mensch, die zich wenscht te vestigen. Adres onder Letters R. E. R., aan A. KNOOP, Klein-Heiligland te Haarlem.

⁂ **HOUTKOOPERIJ EN HOUTZAGERIJ.**

Door vertrek naar elders wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Eene zoo goed als nieuwe HOUTZAAGMOLEN, zijnde *Bovenkruijer*, benevens ARBEIDERSWONINGEN ETC., alsmede eene spatieuse, kant en doelmatig gelegene HEERENHUIZINGE, ERF, WERF, TUIN, SCHUREN, ARBEIDERSWONING ETC., alles staande en gelegen in de Provincie Noord-Holland, in de nabijheid der Haarlemmermeer, en een ruim bestaan opleverende. *De voorhanden zijnde Houtwaren kunnen beneden Inkoopsprijs worden overgenomen.* Men adressere zich met *franco* Brieven, ten Kantore van den Makelaar W. J. ELSENHORST, in de Anegang te Haarlem.

⁂ **SOLIEDE AFFAIRES.**

TE KOOP: 1°. Een van ouds bekend, sedert onheugelijke jaren bestaan hebbend LOGEMENT, met kompleten Inventaris, gelegen in het midden en meest volkrijke gedeelte van Amsterdam. Deze Affaire verzekert eene ruime Broodwinning; ze heeft eene gevestigde renommé, zoowel in- als buiten 's Lands en is nooit zonder Logés. Van de soliditeit der Zaak en de oorzaak van Verkoop zal men den Kooper overtuigen.

2°. Een florissant KOFFIJHUIS met BILJARD, gelegen op den Dam, regt tegenover *de Beurs* te Amsterdam. De Kooper heeft met deze Affaire zijne welvaart in eigene magt, wijl lokaliteit en ligging zich vereenigen om dezelve op te voeren tot eene der eersten van de Hoofdstad, ze wordt thans en reeds sedert geruimen tijd waargenomen door Bedienden, wijl de Eigenaresse elders woonachtig is.

Om den spoed aan de overname van beide deze Affaires verbonden, zal men Koopprijs en Conditien zeer billijk stellen. Adres *franco*, aan het Kantoor *de Toerlugt*, Binnen Amstel bij de Munt te Amsterdam.

⁂ Te KOOP gevraagd: Eene goed Melkgevende **EZELIN**, welke niet vóór 15 November geworpen heeft. Adres, Letters W. C. Hulp-Postkantoor Ede. Brieven *franco*.

⁂ R. L. SCHOLTEN en J. R. SCHOLTEN, Makelaars, zullen op Maandag den 1sten December 1856, des avonds ten half zes ure, in het Logement *de Zwaan*, op den Nieuwendijk te Amsterdam, ten overstaan van den Heer B. FARRET, Verkoopen:

46	Bonden	*Riga*	*Poolschen*	*Rein*	HENNEP.
29	Dito	fijne *Dito*	*Dito*	*Dito*	DITO.
18	Dito	*Riga*	*Dito*	*Uitschot*	DITO.
51	Dito	*Dito*	*Dito*	*Pas*	DITO.

En dat bij Kavelingen liggende, zoo als nader door Notitie zal worden aangewezen, en aldaar op den Verkoopdag voor een ieder te zien.

⁂ VERKOOPING in de Bank van *Leening* der Stad Haarlem, op Woensdag en Donderdag 10 en 11 December 1856, des voormiddags ten 10 ure, van MANS- en VROUWEN-KLEEDEREN, LINNEN, gemaakt GOUD, ZILVER, HOROLOGIEN ENZ. Alle welke Goederen in voornoemde Bank zijn beleend geworden, in de maanden Julij, Augustus, en September 1855; dezelve zullen op den dag vóór den Verkooping openlijk te zien zijn. De lossing en vernieuwing der Panden zal kunnen geschieden tot Donderdag 4 December 1856, des voormiddags tot 12 ure. Tot narigt dient, dat men des Donderdags het gemaakt Goud, Zilver enz., zal verkoopen.

⁂ WILLIGE VERKOOPING te Weesp, op Dingsdag den 25sten November 1856, des voormiddags ten 11 ure, in de Nieuwstad, bij de Breestraat: Van eene groote partij EIKENHOUTEN KERKBANKEN, afkomstig uit de Gereformeerde Kerk te Weesp. Alles daags voor en op den Verkoopdag te zien.

⁂ HOUTVERKOOPING op de Hofstede WOUD en DUIN, onder de Gemeente Bergen, nabij Alkmaar, om Contant Geld, op Woensdag den 26sten November 1856, *des morgens ten half tien ure precies*, van eene groote partij *Eiken, IEpen, Beuken, Popelen, Esschen en Linden* BOOMEN, HEESTERS, *verplantbare* VRUCHTBOOMEN, BRAND- en HAKHOUT en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden. Alles dagelijks voor een ieder te zien.

⁂ **HOUTVERKOOPING**

op den Tuin naast de Hofstede *Rusthoven*, op den Wagenweg te Haarlem, over het Hazepatersveld, op Woensdag den 3den December 1856, des voormiddags ten 10 ure, van eene partij extra zwaar HAKHOUT, IEPEN-, EIKEN-, BEUKEN, POPELEN- en LINDEN BOOMEN zeer geschikt voor *Werkhout*, en *Vruchtboomen* geschikt om te Verplanten; alsmede eene partij TWEE RAAMSLESSENAARS, met RAMEN in het Lood, een SNOEIWAGEN, DUIVENTIL, TUINSCHOMMEL en wat verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Te bezigtigen op Maandag en Dingsdag den 1sten en 2den December 1856.

⁂ EERSTE HOUTKOOP, in de Bosschen van het Landgoed *Keukenhof*, onder Lisse, op Donderdag 4 December 1856, des morgens ten 10 ure, precies, van eene groote partij, extra zwaar ESSCHEN-, EIKEN-, ELZEN-, en BERKEN HAKHOUT.

⁂ **HOUTVERKOOPING,**

op *Oosterduin*, onder Bloemendaal, op Donderdag 4 December 1856, des voormiddags 10 ure, van 146 POPELEN, 32 IEPEN, 22 zware ESSCHEN, en eene aanzienlijke partij EIKEN BOOMEN, geschikt voor *Werkhout* en *Palen*, en van eene groote partij WILLIGEN en ander HAKHOUT.

⁂ HOUVERKOOPING, op de Hofstede *Rusthoek*, onder Loosduinen, op Zaturdag 6 December 1856, des morgens ten 10 ure. Breeder bij Biljetten omschreven.

⁂ HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Aelbertsberg* en *Wildhoef*, te Bloemendaal, op Vrijdag den 12den December 1856, des voormiddags ten 10 ure; van diverse soorten van zwaar HAKHOUT en STOMPEN; te beginnen op de Hofstede *Aelbertsberg*.

⁂ **OPENBARE VERKOOPING,**

op Maandag 15 December 1856, des morgens ten 10 ure, op de Hofstede *Vinkeveld*, te Noordwijk, van ruim

500 BOOMEN,

zijnde IEPEN en EIKEN, waaronder zeer vele extra zware, geschikt voor alle *Werkhout*, *Bergroeden, enz.*, benevens van eene partij ESSCHEN- en ELZEN- HAKHOUT.

*** HOUTKOOP, aan den *Omval* onder Lisse, op Woensdag 17 December 1856, des morgens ten 10 ure, van eene partij zeer zwaar ESSCHEN, ELZEN en BERKEN HAKHOUT.

*** De 2 BURGERWOONHUIZEN met aangelegen TUINEN in de Kom van het Dorp en het stuk BOUWLAND, in Cortenoever onder Brummen gelegen, nader bij Biljetten omschreven, zijn ingezet als volgt: 1e Perc. f 3500. 2e Perc. f 1750. Massa der Perc. 1 en 2 f 5245; 3e Perc. f 700. De des betrekkelijke 2e of laatste Veiling blijft bepaald op Woensdag den 3den December 1856, des middags ten 12 ure, in het Logement *'t Nieuwe Kromhout*, te Brummen.
Nadere informatien zijn op *franco* aanvrage te bekomen, ten Kantore van den Notaris VAN ITTERSUM, te Brummen.

*** OPENBARE VERKOOPING op Maandag den 1sten December 1856, vóór den middag ten 10 ure, in de Herberg genaamd *Bantam*, te Hoogkarspel: Van eene HUISMANSWONING, KAPBERG, ERF, BOOMGAARD en WEILAND, staande en gelegen te Hoogkarspel, te zamen groot 17 B., 5 R., 10 E., Sectie C. N°. 22, 36, 37, 38, D, N°. 61, 62, 63 en E. N°. 19 en 20. Breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatien te bekomen, ten Kantore van den Notaris H. H. HESS, te Hoogkarspel.

*** Men is voornemens op Maandag den 8sten December 1856, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Logementhouder *K. de Goede*, aan de Schagerbrug in de Zijpe, in het openbaar te Verkoopen:

1. Een hechte en uitgebreide HUISMANSWONING, BOET en verdere GETIMMERTEN, met TUIN, ERF, BOSCHJE en uitmuntende LANDERIJEN, te zamen uitmakende de Plaats *GROOTKEYNS*, staande en gelegen in den Polder D., aan de Zuid-Oostzijde van de Zijpervaart, nabij de Keynsnerbrug, in de Zijpe, groot tezamen 30 Bunders, 52 Roeden, bij het Kadaster bekend in de Sectie B., onder de Nummers 321, 322, 325 tot en met 339, 369 en 370.
2. Een HUIS, zijnde eene *Tapperij*, met BOET en ERF, genaamd *HET KROMHOUT*, groot 7 Roeden, 30 Ellen, aan de Zuid-Westzijde van de Kerkbuurt, aan de Schagerbrug, in de Zijpe, Sectie D., Nummer 714.
3. Een WOONHUIS met ERF en TUIN, groot 10 Roeden, 3. Ellen, staande en gelegen aan de Noord-Westzijde van de Zijpervaart, in de Bogt, in de Zijpe, Sectie D., Nos. 579, 580 en 581.

Alles breeder bij Billetten omschreven.
De Verkoopsvoorwaarden en Bewijzen van Eigendom, zullen acht dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe, bij wien inmiddels verdere informatien te bekomen zijn.

Mr. G. E. JORDENS, Notaris te Deventer, zal aldaar, ten huize van den Kastelein *Duym*, op Zaturdagen 6 en 20 December, ter voorloopige en uiterlijke toewijzing Veilen:
Een HUIS en ERF, staande op eenen uitmuntenden stand te Deventer, aan den Brink, Sectie E, N°. 2223, groot 2 R., 69 E., waarin sedert jaren eene **Societeit** gevestigd is en voorzien van onderscheiden Kamers, enheugelijk verhuurd. Zijnde dagelijks te bezien, mits zich vervoegende bij den Eigenaar. Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT, T. A. LIWIJN, N. WAALEWIJN, W. M. VAN BEMMEL en JAN BROESE, Makelaars, presenteeren (als lasthebbende van hunne Principalen), op Woensdag den 24sten December 1856, (zijnde Kersavond), in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke Veiling te Verkoopen:
Ten overstaan van den Notaris Mr. P. MABÉ JR., en in tegenwoordigheid van den Edel-Achtbaren Heer Kantonregter.
N°. 1. Een HUIS, thans ingerigt tot eene *Bewaarschool*, en ERVE, staande en gelegen aan de Zuidzijde van de Ridderstraat en uitkomende in de Nieuwe Kruisstraat te Haarlem, get. Wijk 6 N°. 146, Kad. Sectie C. N°. 565, Bewaarschool groot 86 Ellen en N°. 572, Erf groot 92 Ellen, te zamen groot 1 Roede, 80 Ellen.
Ten overstaan van den Notaris G. C. JOEKES.
N°. 2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Oostzijde van de Frankestraat te Haarlem, get. Wijk 3 N°. 774, Kad. Sectie D. N°. 909, ter grootte van 63 Ellen.
N°. 3. Eene GRAFSTEDE, gelegen op de Algemeene Begraafplaats der Stad Haarlem, onder Schooten, in het Roomsch-Katholijke gedeelte, geteekend Fol. 18 N°. 18*a*.
N°. 4. Eene GRAFSTEDE, gelegen als voren in het zelfde gedeelte, geteekend Fol. 83 N°. 83.
Ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN.
N°. 5. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen in de Omvalspoort te Haarlem, get. Wijk 3 N°. 334, Kad. Sectie D. N°. 245, groot 40 Ellen.
Breeder bij Billetten omschreven en nadere informatien te bekomen bij bovengemelde Makelaars; terwijl de Bewijzen van Eigendom en Veilconditien van Perceel N°. 1 acht dagen en van Perceel N°. 2 tot en met 5 drie dagen voor en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van de Notarissen voornoemd.

*** J. VAN WESTERKAPPEL, Makelaar, presenteert als lasthebbende van zijne Principalen, op Woensdag 24 December 1856, (zijnde Kersavond) in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke Veiling te Verkoopen, ten overstaan van den Notaris Mr. P. MABÉ JR.:
Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Westzijde van de Battejorisstraat, geteekend Wijk 5, N°. 799, met een grooten en fraaijen TUIN daarachter, die een uitgang heeft in de Kromme Elleboogsteeg. Alles bij het Kadaster bekend onder Sectie C., N°. 354, ter grootte van 5 Roeden, 90 Ellen.
Dit Perceel zal op den dag der Veiling niet publiek te zien zijn, maar kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags, des middags tusschen een en drie ure, mits vooraf belet te vragen.
Breeder bij Billetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen drie dagen voor en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** Bij de Erven F. BOHN, te Haarlem, ziet het licht en alom is verkrijgbaar:

TE LAAT, door Mejufvrouw E. J. HASEBROEK.

2de, herziene Druk. Prijs f 1,25; in rood linnen f 1,50.

WAARHEID en DROOMEN, door JONATHAN.

Vierde, veel *vermeerderde* Druk. Prijs f 2,—; in rood linnen f 2,25.

CAMERA OBSCURA van HILDEBRAND.

Vierde, volledige, uitgaaf. Prijs f 3,25; in rood linnen f 3,60.

BEDSERMOENEN, door DOUGLAS JERROLD.

Derde, veel vermeerderde Druk. Prijs f -,90.

*** W. J. ELSENHORST, Makelaar te Haarlem, zal, als gemagtigde van J. F. A. DEEKENS, op Zaturdag den 17den Januarij 1857, bij inzet, en op Zaturdag den 31sten Januarij 1857, bij afslag, telkens des middags ten 12 ure, in het Logement *het Nachtegaaltje*, bij *Wm. Tiesing*, buiten de Bergerpoort, te Alkmaar, in publieke Veiling brengen en Verkoopen, ten overstaan van den Notaris D. N. VAN ELTEN:
N°. 1. Een stuk WEI- of HOOILAND, liggende onder de Gemeente Wimmenum, nabij Alkmaar, Kad. Sect. Litt. A, N°. 84, groot 1 B., 95 R., belend ten N. *W. Roskam*, ten O. de Gemeente Bergen, ten Z. *J. Zonneveld*, en ten W. Vrouwe *S. C. Six*, Wed. den Hoog Wel-Geb. Heer Jhr. Mr. *P. Elias Pz.*
N°. 2. Een stuk WEI- of HOOILAND, liggende als voren, Kad. Sect. Litt. A, N°. 88, groot 3 B., 61 R., 20 E., belend ten N. de Brouwersloot, ten O. de Gemeente Bergen, ten Z. *W. Roskam*, en ten W. *G. Steenveld*, Wed. *D. Stadegaard en c. s.*
Breeder bij Biljetten omschreven, nadere informatiën zijn te bekomen bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen *acht* dagen vóór den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den genoemden Notaris te Alkmaar en een Afschrift der Veilconditien ten Kantore van den Makelaar voornoemd.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

HET EERSTE DEEL VAN

NEDERLANDS DICHTERS,

tot op de helft der achttiende eeuw,

IN HERINNERING GEBRAGT DOOR

D. OUWERSLOOT.

Dit Deel bevat: LEVENSBESCHRIJVINGEN en DICHTPROEVEN van *Hooft*. — *Van Beaumont*. — *Cats*. — *Heinsius*. — *Reael*. — *H. de Groot*. — *Van Baerle*. — *Anna Visscher*. — *Camphuyzen*. — *Van den Vondel*. — *Maria Tesselschade Visscher*. — *Huyghens*. — *Westerbaen*. — *Joncktys*. — *de Decker*. — *P. de Groot*. — *Van der Veen*. — *Vos Krull*. — *Van Sommeren*. — *Ansla*. — *Brandt*. — *Sweers*. — *Oudaen*. — *Vollenhove*. — *Dullaert*. — *Moonen*. — *Van der Goes*. — *Van Broekhuizen*. — *Luiken*. — *Lescailje*. — *Rotgans*. — *Wellekens*. — *E. Koolaart* geb. *Hoofman*. — *Greenwood*.
Prijs .... f 2,85.

*** VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te Batavia, geven bij deze kennis aan het geacht Publiek, dat zij Eigenaars geworden zijn, van:
Den **ATLAS** van de Nederlandsche Bezittingen in Oost-Indie, in folio, door J. PIJNAPPEL Gz., Leeraar aan de Koninklijke Academie te Delft, door den Hr. K. FUHRI, in 1855 uitgegeven.
En dat deze Atlas voor Nederland, uitsluitend verkrijgbaar is gesteld, bij de Firma JOH. NOMAN & ZOON, te Zalt-Bommel .... à f 5,75.
Die alle orders hierop, dadelijk ten uitvoer brengen.

PANTHEON.

Tijdschrift ter bevordering van NUTTIGE KENNIS, onder redactie van Mr. W. R. BOER, D. GROTHE, Dr. J. W. GUNNING en Mr. O. VAN REES.

Nieuwe Serie — Eerste Jaargang.

Inhoud van Aflevering 1. 2. en 3.
Leon Faucher, als Staatsman en Staatshuishoudkundige, door W. R. BOER. — De Aardbol als gloeijend vloeibaar ligchaam, door D. GROTHE. — Over Zielkunde, door J. H. GUNNING JR. — De Engelsche Staatsregeling sedert *Willem III*, door O. VAN REES. — De Phosphorus uit het dagelijksche leven, door J. W. GUNNING. — De uitgebreidheid der Engelsche Spoorwegen, door D. GROTHE. — De voortbrenging der granen in Rusland, inzonderheid in de Zuidelijke Gouvernementen, vergeleken met die van eenige andere Landen, door H. A. WIJNNE. — Iets over de Geophagie of het Aard-eten, door A. M. W. VAN HASSELT. — Over den invloed der bloedverwantschap tusschen Man en Vrouw, door J. B. DOMPELING.
Prijs der Aflevering van 4 vellen druks, 50 Cents.

Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem komt van de Pers:

BILDERDIJK HERDACHT,

DOOR

Mr. Isaac Da Costa,

in eene redevoering,
gehouden op den 11den October 1856.

Bij gelegenheid der Eeuwfeestviering van des grooten Dichters-geboortejaar, door de Rederijkerskamer, opgerigt te Amsterdam, ten jare 1844.
Prijs .... f - 60.

*** OPENBARE VERKOOPING op Maandag den 8sten December 1856, des avonds ten 6 ure, in de Herberg *de Hoop*, te Hem, van: Eene HUISMANSWONING, ERF, TUIN, WEI- en BOUWLAND, staande en gelegen te Hem, te zamen groot 13 B., 21 R., 60 E., Sectie B. N°. 104, 105, 106, 143, 144, 145, 168, C. N°. 282, 283 en 284. Breeder bij Biljetten en nader onderrigt te bekomen, bij den Notaris H. H. HESS, te Hoogkarspel.

*** A. VAN DER MAST, te Gorinchem, verzendt:

HANDBOEK DER LANDHUISHOUDELIJKE BOUWKUNDE,

VOOR BOUWKUNDIGEN EN LANDEIGENAREN,
door **F. ENGEL**, met Platen, 1-3 Afdeelingen, f 2,85.
Het geheele werk zal in 9 ongelijk groote Afdeelingen worden uitgegeven, en zal omstreeks 33 Vellen compressen druk en ongeveer 30 Platen bevatten.
Ieder Vel druks wordt berekend à f 0,15 en ieder Plaat op f 0,10.

ALGEMEENE BOUWKUNDE.

HANDLEIDING BIJ HET ONDERWIJS IN DE BOUWKUNDE, ALSMEDE TOT EIGENOEFENING VOOR BOUWMEESTERS, LEERLINGEN, BOUWLIEFHEBBERS, enz., enz.,
door **G. HEINE**, bewerkt door P. D. SCHEFFELAAR, met Platen, 1-2 Aflevering, f 3,40.
Het geheele werk zal in 4 ongelijk groote Afleveringen worden uitgegeven. Het geheele werk zal bestaan uit 20 of 21 Vellen compressen druk en 27 Platen. Ieder Vel druks wordt berekend à f 0,16 en iedere Plaat op f 0,10.
Twee belangrijke **Bouwkundige Werken**, welke met graagte zullen ontvangen worden.
Bouwkundige Almanak voor 1857 8ste Jaarg., à f 1-.
Volledig Kappenboek, met Pl. f 11,20.
J. F. COOPER, Lucy Hardinge of het vervolg der Lotgevallen van **MILES WALLINFORT**, f 3,25.
De Werken van deze groote Schrijver behoeven geene aanbeveling.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

HANNA

IN HARE VIER DIENSTEN,

een *Boekje voor Vrouwen om te koopen, voor Dienstboden om te lezen*, voor *allen om te behartigen.*

NAAR HET ENGELSCH VAN

MARGARETHA MARIA BREWSTER.

Prijs .... f -,90.

*** Door de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, is uitgegeven:

HANDBOEK VOOR NOTARISSEN,

VOLGENS
DE NEDERLANDSCHE WETGEVING
DOOR

Mr. P. MABÉ Jr.

DERDE DRUK.
Door den Schrijver herzien en aangevuld.
ONDER MEDEWERKING VAN
Mr. *G. DE VRIES Az.*
Vier Deelen compleet .... f 14,80.

Hrn Officieren van Gezondheid en Geneeskundigen.

Door H. C. A. THIEME, te Nijmegen, is verzonden en nog te bekomen:
I. **PROSPECTUS** eener Geschiedenis der militaire geneeskundige dienst in Nederland, met inbegrip, van hare zeemagt en overzeesche bezittingen, van af den vroegsten tijd tot op heden; door Dr. G. F. VAN DOMMELEN, en opgedragen aan den Hoog-Ed.-Gestr. Heere J. F. KERST, Eerstaanwezend Officier van Gezondheid bij 's Rijks Kweekschool voor militaire geneeskundigen, enz enz.
II. **Niet BELGIË maar NEDERLAND en ENGELAND** komt de eer toe van de uitvinding der *inenting bij het Rundvee.* Benevens inlichtingen aangaande die Kunstbewerking door Dr. J. N. L. BAX. Deze nationale en belangrijke Brochure kost 25 Cents.

*** Met het **WETSTEEN SCHUURPOEDER** van het Verkoophuis kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het vuil en beslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo helder als Kristal. Zilveren Lepels, Metalen Trekpotten, etc. worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo blank als nieuw. Geen Poetsteen is zoo geschikt om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheden en andere Wapens daarmede te poetsen.

STOLLP'S LIKDOORN BALSEM

neemt Likdoorns en Eksteroogen in weinige dagen voor goed weg. Attesten van den Graaf en de Gravin VAN SONTHEIM, in Stutgart; van den Oberfinanzrath HARTMAN, den Heer ADOLF HAUSMANN, Finanzrath HäRLIN, alle te Ludwigsburg, spreken er met veel lof van.
Het Fleschje kost 60 Cents in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts. (11/24 56.)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.
(*zie verder het vervolg.*)

VERVOLG van de *Maandagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 24 November 1856.

⁂ **LANDGENOOTEN!**

Onder de menigvuldige verzoeke om hulp en bijstand, dergeene welke naar Oost, West of Amerika vertrekken, het aanvaarden van neringen, bedrijven enz., voegt zich ook eene zeer diep ongelukkige familie, uit den fatsoenlijken stand, van de Hervormde godsdienst, bestaande uit een talrijk gezin, waaronder eene blinde weduwe, kinderen en kleindochters, van een aloud geslacht en predikants familie-betrekking. Niet om uit hun vaderland te verhuizen, maar voor brood, enz.

Hunne noodlijdende omstandigheden zijn ten top gestegen! en zij kunnen zich niet der armenkas toevertrouwen. Vele sterfgevallen en zware verliezen van meer dan eene tonne gouds, gepaart met ziekten en onvoorziene rampen, hun toegezonden, hebben dit braven en onbesproken huisgezin allengs in eenen diepen afgrond van ellende, ja broodsgebrek gedompeld. Het nijpende wintersaizoen staat voor de deur en de toekomst legt in het donker.

De smeekbede, eene geringe liefdegift te willen afzonderen, is aan uw opgeheven, geliefde landgenooten, ten einde eene vrijwaring te zenden, dat zij niet door kommer en gebrek mogten omkomen.

De weldadigen hand aan deze familie uitgereikt, in Hem, die de liefde en barmhartigheid, eenmaal zal beloonen, behoeden uw voor dergelijke smartvolle rampen en zware beproevingen.

De liefdegiften zullen in ontvangst genomen worden door den wel-ed. heer E. W. THON, Juffer-Ydastraat, N°. 118, te 's Gravenhage, die door middel van dit blad, namens dit huisgezin, eene dankbare melding zal doen.

⁂ Getrouwd:

JHR. D. F. REUCHLIN,
Weduwnaar van Vrouwe *C. A. van Lidth de Jeude*, en
Vrouwe J. M. GORDON,
Weduwe van Mr. *J. L. van Lidth de Jeude.*
TIEL, 19 November 1856.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:

Jhr. J. H. A. RÖELL,
Wedr. van *J. A. C. van Stralen*, en
M. M. STRATENUS.
'sGRAVENHAGE, den 19den November 1856.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:

H. A. CROMMELIN
en
A. E. VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
BERKENRODE, 20 November 1856.

⁂ Getrouwd:

EDE, 21 Novemb. 1856. Eenige kennisgeving.
J. B. DUISENBERG,
Notaris te *Boskoop*, en
M. H. LOS.

⁂ Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *C. W. H. LANS — DE ROO VAN ALDERWERELT.*
WAGENINGEN, 18 November 1856.

⁂ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *F. E. VAN SONSBEECK — HELMICH.*
ZWOLLE, 19 November 1856.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot, *A. B. LANGELER*, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
HENGELO, 19 November 1856. J. WALRAVE VAN HOUTEN.

⁂ Bevallen van een ZOON, Vrouwe *ISABELLA CORNELIA VAN DEN BRANDELER*, geboren Gravinne VAN HOGENDORP.
BRIELLE, 19 November 1856.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel van een' ZOON *M. J. OPWIJRDA — BRUCKWILDER*, geliefde Echtgenoot van
NIJMEGEN, 20 November 1856. R. J. OPWIJRDA, Apotheker.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, Vrouwe *CAROLINE FREDERIKA AUGUSTA PELS RIJCKEN*, geboren *LIST.*
ARNHEM, den 20sten November 1856.

⁂ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *M. G. E. WENCKEBACH*, geboren *CORNELISSEN.*
'sGRAVENHAGE, 20 November 1856.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, *E. M. DRABBE*, geliefde Echtgenote van Dr. A. H. C. VAN DRIEL.
AMERSFOORT, 21 November 1856.

⁂ Heden overleed in den gezegenden ouderdom van 83 jaren en 1 maand, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIK STUIT, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen en zijne eenige Dochter en verdere Betrekkingen.
BEEMSTER, 14 November 1856. ANTJE MEHRINGS, Wed. *H. Stuit.*

⁂ Heden overleed op het onverwachtst mijne geliefde Echtgenoote MARIJTJE SMIT, in den ouderdom van 53 jaren, diep betreurd door mij en onze wederzijdsche kinderen.
P. SLAGTER Tz.
BERKHOUT, 16 November 1856.
Strekkende deze mede tot algemeene kennisgeving.

⁂ Heden overleed, na een smartelijk doch geduldig lijden van 20 weken, in den ouderdom van 44 jaren en 9 maanden, A. C. VAN DEN BERGH, geliefde Echtgenoote van
J. W. BORST,
gep. 1e Luit. O. I. Leger.
BERGEN, 18 November 1856.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, na een langdurig en smartvol maar geduldig lijden van 3 maanden, onze geliefde ZOON ANNE CORNELIS, in den ouderdom van ruim 13 jaren.
LEYDEN, 19 November 1856.
S. J. LE POOLE.
J. C. G. LE POOLE,
geb. DE CONINGH.

⁂ Eene zware slag trof heden weder mij en mijne nog overige Kinderen, door het overlijden, na eene hevige doch kortstondige ziekte, mijner eenigst overgeblevene teedergeliefde Dochter JOANNA MARIA HILLEGONDA, in den ouderdom van ruim 49 jaren.

Steeds trachtte zij het gemis eener vroeg ontslapene Gade en Moeder, voor hare jongere Broeders en Zuster te vergoeden en was mij en de mijnen tot hulp en troost bij al het leed dat ons wedervoer. Elk die haar beminnelijk karakter kende, deelt voorzeker in onze diepe smart, en bidt voor ons om kracht tot Christelijke onderwerping.

PH. SILVERGIETER HOOGSTAD.
LEEUWARDEN, den 18den November 1856.
Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantenemen.

⁂ Heden overleed, na een langdurig lijden van ruim 18 maanden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote TRIJNTJE COMPAAN, in den ouderdom van 69 jaren en 5 maanden. Met weemoed staar ik met mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, de ons dierbare overledene na, met welke ik ruim 45 jaren in eene gelukkige Echtvereeniging mogt verbonden zijn. De ons blijvende hoop op een zalig wederzien leenigt onze smart. P. VAN DER LIJN.
ILPENDAM, 18 November 1856.

⁂ Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijn dierbare Echtgenoot HENDRIK PIETER KORTEBOS, in den ouderdom van 41 jaren en 5 dagen, mij nalatende vier Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.
NIJMEGEN, 20 November 1856. C. P. VAN BATENBURG, Wed. *H. P. Kortebos.*
Familie-Betrekkingen en Vrienden gelieven deze algemeene als bijzonder kennisgeving aantemerken.

⁂ ZEIST 20 November 1856. Heden overleed, in den ouderdom van 48 jaren, mijne Behuwd-Vader G. C. VAN ALTENA. Wed. J. W. VAN ALTENA, geb. WELLER.
Deze is dienende tot algemeene kennisgeving.

⁂ Heden overleed tot onze droefheid, onze waarde Vader, de Wel-Ed. zeer Gel. Heer FREDRIK WILLEM BERNARD SCHUURMAN SCHIMMEL, Med. Dr. te dezer Stede, in den ouderdom van ruim 50 jaren.
Uit aller naam,
H. F. SCHUURMAN SCHIMMEL.
ROTTERDAM, 20 November 1856.

⁂ Voor de veelvuldige en treffende blijken van belangstelling en deelneming mij en mijne betrekkingen, bij het overlijden van mijnen innig geliefde Echtgenoot betoond, betuig ik ook namens Ouders, Broeders en Zusters aan alle Vrienden en Bekenden, zoo hier als buiten deze Stad, mijnen gevoeligen en hartelijken dank.
AMSTERDAM, 21 November 1856. W. F. C. M. R. LE CLERCQ, Wed. *P. Kooy.*

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, ter gelegenheid onzer Echtverbindtenis ondervonden, betuigen wij, ook namens wederzijdsche Betrekkingen onzen welmeenenden dank.
H. TEN ZELDAM GANSWIJK.
W. C. TEN ZELDAM GANSWIJK,
BOERRIGTER.
'S GRAVENHAGE, 23 November 1856.

⁂ Voor de vele hartelijke bewijzen van belangstelling, betoond bij ons Huwelijk, betuigen wij bij dezen onzen innigen dank.
AMSTERDAM, 24 November 1856.
H. C. ROGGE.
M. E. ROGGE — STUART.
Mede uit naam onzer Ouders.

In het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te DEVENTER, wordt gevraagd: Een **OPZIGTER**, ongehuwd, niet ouder dan *dertig* jaren, te belasten met Toezigt op de behandeling der Lijders en met eenige Administratieve werkzaamheden, op eene Jaarwedde van **twee honderd gulden**, met genot van Kost en Inwoning in het Gesticht, Vuur en Licht. — De vereischten zijn eene beschaafde burgerlijke opvoeding, het Schrijven van eene nette leesbare hand, bedrevenheid in het Rekenen, eenige kennis van Boekhouden en het stellen van gewonen briefstijl. Die voor deze Betrekking wenschen in aanmerking te komen, gelieven zich, met bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, in *persoon* aan te melden aan het Gesticht, des Vrijdags avonds tusschen zes en zeven ure, vóór den 20sten December e. k.

⁂ **OPENBARE AANBESTEDING.**

Dijkgraaf en Heemraden van den Polder Westzaan en gecommitteerden uit de Gemeente-Besturen van Zaandam, Koog aan de Zaan, Zaandijk, Wormerveer en Westzaan, als vervangende het voormalig bestaan hebbende Collegie van Raden en Bestuurders der banne Westzaan, zullen, *bij inschrijving*, Aanbesteden:

Het doen van eenige Vernieuwingen aan en het gedurende zes achtereenvolgende jaren onderhouden van de SLUIZEN en BRUGGEN, met de daarbij aanwezige Getimmerten enz., behoorende aan den Polder Westzaan en de Gemeenten, uitmakende de voormalige banne Westzanen.

Alles breedvoerig omschreven in het Bestek, hetwelk van dit werk, gedurende 14 dagen vóór den dag der Aanbesteding, ter lezing liggen zal te Amsterdam, in het Koffijhuis *het Vosje*, en bij den Heer *Schoonebeek*, in de Kalverstraat; alsmede in de volgende Herbergen, als: te Zaandam, in *het Wapen van Amsterdam, de drie Zwanen* en *het Wapen van Zaandam;* te Koog aan de Zaan, in *de Waakzaamheid;* te Zaandijk, in *de Zwaan;* te Wormerveer, in *de Jonge Prins*, en te Westzaan, in *de Prins*, en voorts bij den Dijkbaas.

De aanwijzing in loco, zal plaats hebben door den Dijkbaas P. Cz. BAKKER, op Dingsdag den 2den December 1856, aantevangen des voormiddags ten 9 ure, bij de Sluis aan den Westzaner-Overtoom.

De Aanbesteding zal geschieden te Zaandam, in de Herberg *het Wapen van Amsterdam*, op *Dingsdag den* 9den *December* 1856, des middags ten 12 ure.

Zaandijk, 21 *November* 1856.
Namens Heeren Besteders voornoemd,
De Secretaris van den Polder Westzaan,
A. SMIT Gz.

⁂ **AANBESTEDING.**

Kerkvoogden der Ned. Herv. Gemeente van RHENEN, zijn voornemens op Woensdag den 3den December 1856, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Koning van Denemarken*, te Rhenen, in het openbaar Aantebesteden:

De geheele vernieuwing der BANKEN, ZITPLAATSEN ENZ., in de Kerk aldaar, op de wijze zoo als breedvoerig bij Bestek is omschreven.

Het Bestek en de Teekeningen leggen ter inzage bij den Adm. Kerkvoogd aldaar, bij wien tevens gedrukte Bestekken te bekomen zijn, tegen betaling van eene Gulden per stuk.

Op Zaturdag den 29sten November 1856, des voormiddags ten elf ure, alsmede des voormiddags voor de Aanbesteding, zal aanwijzing in het Kerkgebouw gegeven worden, terwijl inmiddels inlichtingen te bekomen zijn bij Kerkvoogden voornoemd, en bij den Heer P. VAN DER KEMP, Gemeente Architect, te Nijmegen.

⁂ **DOOR STERFGEVAL TE HUUR:**

Eene hechte zindelijke BOERENWONING, met 11 of 15 Bunders best LAND. staande en gelegen te Eenigenburg. Te bevragen bij G. EECEN, te Oudcarspel. Brieven *franco.*

⁂ Voor 225 Gulden TE HUUR, met Februarij of Mei aanstaande op het beste gedeelte van het welvarend Dorp Renkum, gelegen aan den Straatweg tusschen Arnhem en Wageningen. Eene fatsoenlijke WONING, met ruimen MOESTUIN ingerigt voor een klein Gezin, de nabijheid der aangenaamste Wandelingen, zoowel op de Landgoederen, de Keyenberg en Kortenburg, als die van Belmonte en den Wageningschenberg, maken alle verdere aanprijzing overbodig. Te bevragen met *franco* Brieven onder Letter H., bij den Boekhandelaar J. KOKER Bz., te Renkum.

⁂ **WEILAND te BEETS.**

UIT DE HAND TE KOOP: Een Perceel vruchtbaar WEILAND, gelegen in de Beetskoog, Gemeente Beets, groot 2 Bunders, 85 Roeden, 85 Ellen. Te bevragen bij den Notaris J. C. PAN, te Avenhorn. Brieven *franco.*

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP,**

door bijzondere omstandigheden: Een kapitaal HUIS, waarin de *Timmermans- en Kruideniers-Affaire*, sedert meer dan eene halve eeuw is uitgeoefend; benevens SCHUUR en grooten TUIN, te Zuid-Beijerland. Te bevragen bij den Eigenaar L. W. VAN DER LEE, aldaar. Brieven *franco.*

⁂ De Notaris J. W. ROELOFFS VALK, residerende te Nieuwer-Amstel, zal op Zaturdag den 29sten November 1856, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement genaamd *Paardenburg*, in de Buurt over het Dorp Ouderkerk, onder Nieuwer-Amstel, in publieke Veiling presenteren te Verkoopen: Eene kapitale en bijzonder welgelegene BOEREN-HOFSTEDE, genaamd *NOOIT GEDACHT*, met derzelver Huismanswoning, Heerenhuizing of Optrek, afzonderlijk staande Woonhuizen, Stalling, Schuur en Wagenhuis, Hooiberg en verdere Getimmerten, Erve, Werf, Tuin en Boomgaard, mitsgaders diverse daarachter en bijgelegene Perceelen uitmuntend, welig en weltoegemaakt WEI-, HOOI- en VEENLAND, te zamen groot 23 Bunders, 32 Roeden, 98 Ellen, staande en gelegen in den Middelpolder, aan den Amsteldijk bij het Nieuwe Schutverlaat onder de Gemeente Nieuwer-Amstel, in Kadastrale Sectie I, Nos. 704, 705, 706, 788, 696, 849, 850, 851, 852, 164 tot en met 171, 173, 175 tot en met 181, 150, 151, 118, 697 tot en met 701 en 709, en zulks eerst in *zestien* Percelen en daarna in Massa zooals bij Billetten breeder is omschreven, zullende de bewijzen van Eigendom en Veilcondities acht dagen vóór den Verkoopdag ten Kantore van bovengenoemden Notaris aan den Overtoomschen weg voor een ieder ter lezing liggen.

⁂ Men zal op Woensdag den 3den December 1856, bij inzate, en den 17den derzelfde maand bij toeslag, telkens des morgens om 11 ure, ten huize van *M. Koenderink*, te Rijssen, publiek Verkoopen:

1°. Een voor weinig jaren, bijna geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS, bevattende 6 Vertrekken, meerendeels behangen en gestukadoord en alle voorzien van Stookplaatsen, voorts Meidenkamer, Kelders, Zolders en Keuken met Pomp- en Regenwater, waarachter een TUINTJE, met daarin staande Turfschuur; voorts een met het Huis verbonden KOETSHUIS en PAARDENSTAL, staande aan het Marktplein te Rijssen, bijzonder geschikt zoo voor particuliere Woning als tot het uitoefenen van elke Affaire, waartoe de gunstige ligging van Rijssen, aan de Straatwegen naar Zwolle, Deventer, Almelo en andere Plaatsen de meest geschikte gelegenheid aanbied.

2°. Eenen TUIN aldaar, op den Huttenwal, groot 8 R., 40 E.

3°. Een Perceel BOUWLAND aldaar, groot 15 R., 70 E.

Te aanvaarden 1 Mei 1857, en kan bij het stellen van voldoende zekerheid de geheele Koopsom tegen billijke Rente gevestigd blijven, terwijl informatiën zijn te bekomen, bij den Heer J. W. HATTINK, te Rijssen, en ten Kantore van den Notaris W. JALINK, te Almelo. Brieven *franco.*

*** Heden zijn van de pers gekomen, de volgende geheel oorspronkelijke werken:

N. A. VAN CHARANTE, KINDERLEVEN, Schetsen en Novellen voor de jeugd, met 4 gekleurde Platen, **2de druk.** Gebonden in heel Linnen en Verguld *f* 1,60; idem gebonden in Karton *f* 1,25.

Van dit werk werd het vorige jaar, in weinige maanden, eene aanzienlijke oplage uitverkocht, men leze hierover de verschillende gunstige recencien.

LENTEJAREN, LEERZAME VERHALEN VOOR DE JEUGD, door een Kindervriend, met 2 in kleur gedrukte Platen, 42 Pagina's druks in keurige band, 50 Cents.

LEERZAAM EN NUTTIG. Keur van uitgezochte Verhalen voor de Jeugd, met 4 Platen, 85 Pagina's druks in ½ Linnen Band en gedrukt omslag. 85 Cents.

Men leze over deze beide werkjes, de keurige aanbeveling in de Kinder-Courant N°. 10.

Tevens debiteert de Uitgever dezes met goed succes:

BLOEMEN VAN VREEMDE BODEM, met 4 gekleurde Platen, gebonden in Linnen Band, prijs *f* 1,25. Idem in Karton *f* 1.

C. MARIN, Methode familière corrigée par C. J. VAN BEMMELEN. Prijs 30 Cents.

Krommenie. J. DE HAAN.

***** Voor *f* 1,25 in plaats van *f* 5,50.**

HET PROEFONDERVINDELIJK CHRISTENDOM,

door *ATHANASE COQUEREL,*

Predikant te Parijs,

vroeger te *Amsterdam*, 2 Dln. groot 8° 576 Bladz., in Linnen Band en vergulden Rugtitel. Voorhanden en door alle Boekhandelaren te verkrijgen bij P. C. HOOG, te Rotterdam,

---

*** Bij A. W. SIJTHOFF. te Leyden, is dezer dagen uitgegeven:

HERINNERINGEN UIT DEN WORSTELSTRIJD MET SPANJE,

DOOR

MR. J. VAN LENNEP.

Derde druk.

Met 20 Staalplaten, in Karton met geillustreerd Omslag. Prijs *f* 1,80.

Wie wil niet gaarne een' fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

„Aan den stijl herkent men den man" zeide een groot Geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden Brief kan schijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk Man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts EEN GULDEN en koope het

Volledig Brievenboek van Claudius,

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven, toepasselijk op alle omstandigheden des levens, en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Hoewel dit Boek pas is uitgegeven, zijn er reeds DUIZENDEN Ex. van verkocht, omdat het zoo **Goed** en zoo **Goedkoop** is.

Het is bij **H. C. A. CAMPAGNE,** te Tiel, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

*** Bij H. J. VAN KESTEREN, te Amsterdam is te bekomen:

RIJMBUNDEL VOOR SCHOOLKNAPEN.

Eene verzameling van keurige dichtstukjens voor de jeugd, door **C. C. WETTER,** Prijs 60 Cents.

*** J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, geven uit en hebben alom verkrijgbaar gesteld:

IJzer, Goud en Geest.

VOLKS-ROMAN

van **ERNST WILLKOMM,** naar den 2den druk uit het Hoogduitsch door ABM. VAN DER VELDE Az. Twee deelen in groot 12°., 548 Bladz., met fraaijen omslag. ***f* 2,60.**

*** Bij H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, ziet het licht:

Eene goedkoope uitgaaf

DER GEZOCHTSTE WERKEN VAN

H. ZSCHOKKE.

Daarvan is reeds verschenen:

UW HUISBOEK.

Vierde druk. In Linnen Band.............................*f* 1,50.

ALAMONTADE de Galeislaaf.

Tweede druk. In Linnen Band...............................*f* 1,50.

MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN.

Derde druk. In Linnen Band..............................*f* 2,50.

MIJN OMZIEN IN DE WERELD, EN MIJN OPZIEN TOT GOD.

Tweede druk. In Linnen Band...............................*f* 2,50.

GROOTE KLEINIGHEDEN.

VERHALEN. *Tweede druk*...............................*f* 1,80

Hetzelfde Werk, In Linnen Band.............................. 2,40.

OUD EN NIEUW.

VERHALEN. *Tweede druk*...............................*f* 1,80.

Hetzelfde Werk, in Linnen Band.............................. 2,40.

Van deze **VOLKSBOEKEN** zijn reeds **duizenden Exemplaren** verkocht, en nog dagelijks wordt het debied grooter, waartoe de **laag gestelde Prijs** veel bijdraagt.

*** Bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF EN ZOON te Arnhem, komt heden van de Pers:

Daniël Sils,

DOOR

J. J. CREMER.

Een OORSPRONKELIJKE NEDERLANDSCHE ROMAN, in *twee Deelen compleet*, met Vignet. Prijs *f* 5,50.

En is onlangs verschenen de **vierde druk** van:

JOANNES EN THEAGENES.

Eene Legende uit de Apostolische Eeuw.

DOOR

BERNARD TER HAAR.

Met Vignet op Staal, in keurig Verguld Linnen Band. Prijs *f* 1,50.

*** Door W. H. KIRBERGER, te Amsterdam, wordt heden uitgegeven:

TABITHA,

ARMOEDE EN WELDADIGHEID,

door Mevr. ELISE VAN CALCAR, geb. SCHIOTLING Schrijfster van *Hermine*, *Evangeline enz.* Opgedragen aan H. M. de Koningin. 2 Deelen. Prijs *f* 4,25, in keurig Verguld Linnen Banden *f* 4,90.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven:

PAPILLOTTEN

OP DE

KAPTAFEL VAN MARY.

Klein 8°. formaat, in Kartonnen Bandje, met gekleurden omslag..............................*f* 1,30

ROSA EN GERTRUDE

DOOR

R. TÖPFFER.

Groot 12° formaat. Prijs..............................*f* 1,20.

Hetzelfde Werkje in Linnen Band.............. 1,60.

Deze beide Werkjes behoeven, wat inhoud en uitvoering aangaat, geene aanbeveling, en zijn uitnemend geschikt tot Cadeaux, bij alle mogelijke gelegenheden.

*** Bij G. DE GEUS, te 's Gravenhage, komt van de pers:

ROSE CLARK

DOOR

FANNY FERN.

Eén groot 8° Boekdeel met keurige Plaat. Prijs *f* 2,90.

*** **VOOR GYMNASIËN, INSTITUTEN EN ZELFONDERRIGT,**

is bij P. J. PERSIJN, te Hoorn, van de pers gekomen en alom te bekomen:

Dr. C. G. REHLEN'S

GESCHIEDENIS

DER

ONTDEKKINGEN EN UITVINDINGEN,

VAN HET

begin der menschheid tot op onzen tijd.

NAAR HET HOOGDUITSCH,

DOOR

I. J. J. SNELLEBRAND.

Prijs 75 Cts.

Hetzelfde in Carton gebonden..............................*f* –,90.

Hetzelfde voor Schoolgebruik.............................. –,40.

Bij den Boekhandelaar J. STEENMEIJER, te Tholen, ziet heden het licht, en is alom te bekomen:

DE NEGENTIENDE JAARGANG

VAN DEN

Almanak tot Gezellig Onderhoud

1857.

Met Bijdragen van: *Aug. Clavareau*, *Henken*, *D. Houtkamp*, Mr. *A. F. Sifflé*, *H. Kuijl*, *M. L. Quack*, *L. J. Krieger*, *Haganus*, *D. Winter*, *J. Vermasen*, *H. G. Lucardie*, *J. Geluk Mz.*, *de Hoog*, *M. T. Heeremans*, *en meer anderen.*

De prijs van dezen Almanak, (groot 110 Pag.) met twee fijne expresselijk daartoe vervaardigde Steendruk-Plaatjes, **is slechts vijf en dertig Cents.**

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, verschijnt eene

Nieuwe Vertaling en Goedkoope uitgave

VAN

BUITENLANDSCHE

KLASSIEKEN.

Waarin reeds werden opgenomen:

STERNE, *Tristram Shandy*, vertaald door Dr. M. P. LINDO, 2 Deeltjes..............................*f* 3,90.

MATTHIAS CLAUDIUS, *de Wandsbecker Bode*, vertaald door Dr. I. C. VAN DEVENTER, 2 Deeltjes met Platen.............................. 5,30.

GOLDSMITH, *de Predikant van Wakefield*.. *f* 1,45.

CERVANTES, *Don Quichote van de Mancha*, vertaald door Mr. C. L. SCHULLER TOT PEURSUM, 2 Deeltjes met Platen..............................*f* 4,30

TORQUATO TASSO, *Jeruzalem Verlost*, door J. J. L. TEN KATE, 2 Dl...............

HOMERUS, *de Ilias*, vertaald door Mr. J. 's GRAVENWEERT, 2 Deeltjes...............

Met bijzonderen aandrang wordt deze reeks van *landsche Klassieken* der aandacht van alle belang aanbevolen. Met de uiterste zorg bewerkt, en kostbaar als het in ons land mogelijk is, beoog uitgave het doel, om de klassieke Schrijvers van en later tijd en van verschillende talen beter en m gemeen bij ons bekend te maken. Mag de Uitgeve als tot heden toe, ondersteund worden door eene belangstelling, dan wenscht hij niets liever da **Klassieke Reeks** voort te zetten en haar een w plaats te doen innemen in onze letterkunde. Daaro makende, heeft hij ter perse eene vertaling van:

CERVANTES, *Don Quichote*, tweede gedeelt taald door Mr. C. L. SCHULLER TOT PEURSU

WIELAND, *de Abderieten*, vertaald door Dr. VAN DEVENTER.

LONGFELLOW, *Evangeline*, vertaald door S. DEN BERGH en P. H. DE KANTER.

Ter perse, om bij geregelde Maandelijksche Afl gen het licht te zien:

Eene Goedkoope Uitgave

DER KOMPLEETE WERK

VAN

CHARLES DICKENS

geheel op nieuw vertaald door

C. M. MENSING.

CHARLES DICKENS is een geliefde naam. De van Romans, die men aan dien Auteur te danken levert het zeldzame voorbeeld op van eene onafgeb en steeds toenemende belangstelling in alle Landen der alle Klassen. Het talent van *Dickens*, onuitpu en altijd even frisch, maakt het tot een onuitgem vraag, wat wel zijn Meesterstuk is. Hij heeft eene van Meesterstukken gegeven, die hunne waarde zich zelv' handhaven, maar gezamenlijk de verdie des Schrijvers tot de zeer zeldzame maken. **De ken van Dickens** mogen hunne loopbaan aan in een Leesgezelschap, zij zoeken en vinden zeer s eene vaste plaats in de Boekenkast van ieder, die o zijne uitspanning voedsel zoekt voor verstand en Daarom heeft de Uitgever niet geaarzeld om te onder bovenstaande *nieuwe en goedkoope uitgave van de ko werken* des Auteurs, met de uiterste zorg *geheel op vertaald* door den Heer *Mensing*. Hij gaf er reeds 't licht de

NELLY.

Twee Deeltjes met Platen.

DAVID COPPERFIEL

Drie Deeltjes met Platen.

De Firma DOMBEY en ZOO

De uitgave geschiedt bij *maandelijksche* Aflever van 90 Cents, zoodat men op minkostbare en gemakk wijze zich deze gansche reeks kan aanschaffen. Alle ken zijn evenwel ook *afzonderlijk* te verkrijgen. In sluit deze uitgave zich aan de editie der **Buitenl sche Klassieken** aan.

Goedkoope Uitgave en Nieuwe Vertaling va

De Beroemdste Romans

VAN

WALTER SCOT

Daarvan verschenen reeds:

IVANHOE, vertaald door M. P. LINDO, 2 De met Vignetten...............

HET KASTEEL KENILWORTH, vertaald S. J. VAN DEN BERGH, 2 Deeltjes met Vignetten. *f*

DE OUDHEIDKENNER, vertaald door M. P. DO, 2 Deeltjes met Vignetten.............. *f*

QUENTIN DURWARD, vertaald door S. J. DEN BERGH, 2 Deeltjes met Vign.......... *f*

HET HART VAN MID-LOTHIAN, vertaald M. P. LINDO, 2 Deeltjes met Vignetten..... *f*

De *Romans van Walter Scott* behouden hunne w in iederen tijd en hebben hunne standvastige plaats. werd tijd, dat er voor ons tegenwoordige geslacht naauwkeurig vertaalde en minkostbare uitgave kwam dat *W. Scott* zijns ondanks niet verouderen zou. D ondernam de Uitgever der bovenaangekondigde reeks, hij wenscht voort te zetten en zoo volledig mogelijk te m Wat den uiterlijken vorm aangaat, sluit deze uitgave weder geheel aan de goedkoope editie van de **Buit landsche Klassieken** en **Charles Dickens W ken** aan, reeds nu eene verzameling uitmakende *de dertig gelijkvormige Deeltjes*, waarvan ieder een M terstuk op zich zelv' is, en die met de strikste zor worden vermeerderd. Alle Werken zijn tevens *afzonde* te verkrijgen.

PROTESTANTSCHE KERK

IN DE

HAARLEMMERMEER.

Alom staat de Inteekening open op een werk get **Geloof, Hoop en Liefde,** eene schets uit de Ge denis der Hugenoten, naverteld door J. W. R. GERLACH

Dit werk zal worden uitgegeven ten voordeele va opbouw van Protestantsche Kerken in de Haarlemm

Eene Naamlijst der Inteekenaren zal vóór het w plaats worden. Prijs per Ex. *f* 1,90.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.